

Brassói Lapok

XL. évfolyam
237 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi október 17

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 83.

A királytragédia végső aktusa

Sándor király utolsó útja

Spalatóból Horvátországon át Belgrádba

A dalmát kikötőben és Zágrábban százezrek vettek búcsút a meggyilkolt uralkodótól

Mégis macedón komitácsi volt a marseillei merénylet

Belgrád, október 16

A gyászhajóvá lett Dubrovnik csatahajó, mely tíz nappal előbb, fedélzetén a párisi látogatásra utazó Sándor királlyal, büszkén futott ki a spalatói kikötőből, vasárnap hajnalban komor ünnepélyességgel érkezett vissza a jugoszláv uralkodó kihűlt holttestével. Életelenül hozta vissza királyi utasát, aki részben szimbólumként választotta a hadihajón való földközítengeri utat s akiben elszánt elhatározásokat oltott ki Marseilleben a fanatikus merénylet golyószorozata.

A dalmát kikötő teljes gyászban várta a halott királyt. A város egész éjszaka talpon volt s hajnalra százezernél több ember lepte el az utcákat és a kikötőt.

Hajnali 5 órakor megdördültek a partvédő ütegek és a jugoszláv hadihajóraj ágyai, jelezve a nap kivételes, gyászos ünnepélyességét. Fél 6 órakor jelentették a Dubrovnik közeledtét s néhány perc múlva a hadihajó méltóságos lassúsággal kikötött. Karagorgyevics Arzen herceg, az elhunyt király nagybátyja, az Uzunovics kormány tagjai, valamint a szenátus elnöke és a szkupstina alelnöke a Dubrovnik fedélzetére mentek s megtörtént a hivatalos átvétel, azaz meggyőződtek arról, hogy a tetem valóban a meggyilkolt Sándor király holtteste. Egyházi gyászszertartás után a koporsót ismét lezárták.

Eközben Fisher tengernagy, a földközítengeri angol hadihajóraj parancsnoka és Forbes altengernagy vezérkarukkal egy torpedónaszádon a Dubrovnik mellé érkeztek, hogy megadják a végső tisztelgést a halott királynak. — Nemsokára ezután elősiklott a Colbert nevű francia cirkáló is, amelyről Pietri francia tengerészetiügyi miniszter vezérkarával a partra szállott s elhelyezkedett a Stoján-örnaggy nevéről elnevezett, mólón felállított hatalmas katalak mellett. Jugoszláv tengerésztisztek vállukon lehozták a koporsót a Dubrovnikról és a nagy, nyilvános ravatalra helyezték, amelyet fáklyák világítottak meg. Ez alatt a katonaságnak a királyhimnuszot játszott: a katonaság tiszteleg, a zászlók meghajolnak s az alacsony keringő vízi repülőgépek virággal szórják be a ravatalt.

Az egész szertartás alatt szüntelenül dörögnek az ágyak. Sibenik érsek rövid gyászszertartása után kezdetét veszi a tömeg elvonulása a ravatal előtt, vége láthatatlan sorokban. A tömegben nemzeti viseletükben rengeteg földműves és parasztasszony is elvonult s valóságos elborították a ravatalt egyszerű koszorúkkal, amelyeket falukból hoztak magukkal.

Délután 10 órakor a koporsót átszáll-

ították az udvari különvonatba, amelybe beszáll Arzen herceg, Pietri francia tengerészeti miniszter, a kormány tagjai és a megjelent előkelőségek. Röviddel 10 óra után a gyászvonat elindul Zágráb felé.

A jelenlevő államférfiak körében nagy feltűnést keltett, hogy a spalatói szertartáson megjelent Korosetz volt miniszterelnök, a szlovén katolikus nép-

párt vezére, akit már régebben egy dalmáciai községbe száműzték. Kényszer-lakhelyét különös hatósági engedéllyel hagyhatta el, hogy részt vegyen a királyi temetésen. Korosetz apát különben kijelentette, hogy akkor, amikor egész Jugoszlávia siratja nagy királyát, mindent el kell felejtetni és együttesen kell dolgozni Jugoszlávia felvirágoztatása érdekében.

sen kíván részt venni Sándor király temetésén, amelynek utolsó mozzanata tudvalevőleg csütörtökön délután folyik le a topolai királyi sirboltban.

LAVAL AZ UI FRANCIA KÜL
UGYMINISZTER

Közvetlenül Barthou temetése után a Doumergue-kormány Lebrun köztársasági elnök elnökletével rendkívüli minisztertanácsra gyűlt össze, hogy betöltsse a Barthou halálával és Sarraut belügyminiszter lemondásával megürült külföldi, illetőleg belügyi tárcát. Külügyminiszterré Laval Pierre-t, Sarraut utódjául pedig Marchandau-t nevezték ki. Egyben új ember kezébe kerül a gyarmatügyi tárcs is Rolland Luis személyében. A minisztertanácsban a sokat támadott Cheron igazságügyminiszter benyújtotta lemondását, az ő helyébe azonban Doumergue miniszterelnök még nem találta meg az alkalmas embert.

BENES PARISBAN

Benes csehszlovák külügyminiszter vasárnap hosszas tárgyalást Párisban Leger külügyminiszteriumi főtájtárral, hétfőn pedig Doumergue miniszterelnökkel és Laval-lal, az új külügyminiszterrel. Lapjelentések szerint a francia diplomácia mérsékletre és józanságra inti Benest és a kisantantot, mert nem tartja időszerűnek Benes ama indítványát, hogy a marseillei merénylet ügyét a novemberben összeülő rendkívüli népszövetségi ülésnek elé terjesszék.

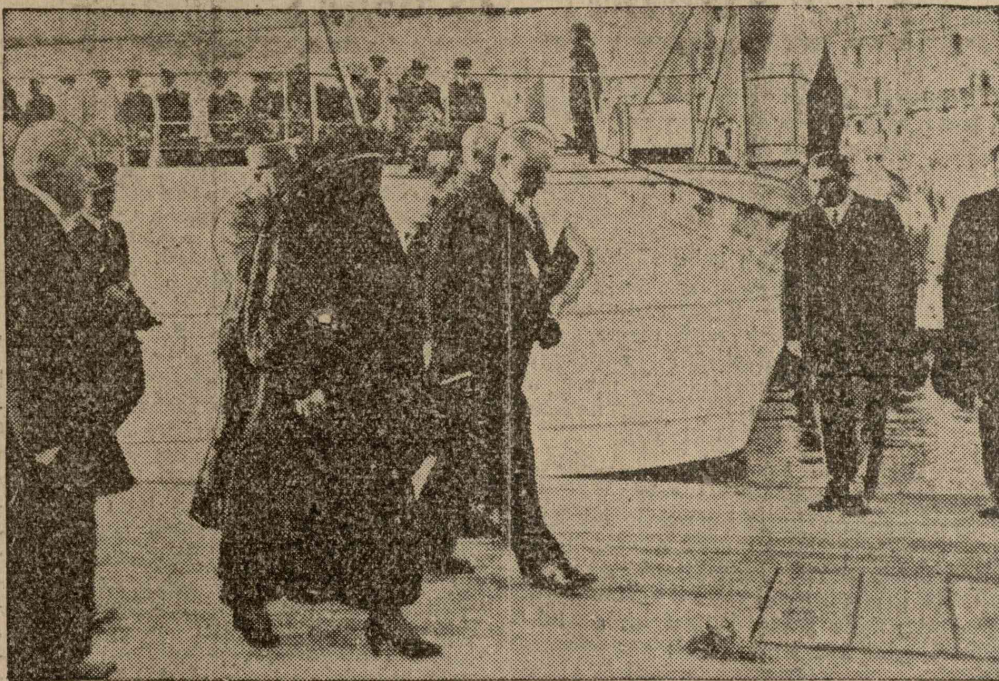
Laval különben hétfőn délelőtt foglalta el hivatalát s beszédében többek között hangoztatta, hogy Franciaország nem akar háborút. Ez a gondolat a francia külpolitika alapvető tétele.

VEGETERT RAJTICS
ÉS POSPISIL VALLATASA

A svájci határ közelében levő Thononban elfogott és azután az annemassei rendőrségén vallatott Benes-Rajticsot és Novák-Pospisilt vasárnap éjszaka átszállították az anneci törvényszék fogházába. A vizsgálóbíró minikettőjük előtt kibírdette a letartóztatási végzést gyilkosságban való bűnrészesség miatt.

Csaknem valamennyi londoni lap Párisból kapott jelentése kiemeli, hogy a két gyanúsítottat napokon át valóságos kivallatásszerű faggatásnak vetették alá. Novák-Pospisilt, aki nem vallott olyan könnyen, mint társa, Benes-Rajtics, szerdától fogva szombatig nem hagyták aludni. Csak tegnap alhatott először elfogása óta s álmában görcsösen szorongatta kis aranykereszt-amulettjét, amelyről egy percre sem akar megválni.

A HALOTT KIRÁLY MEGÉRKEZIK

Késelt a koporsó

Sándor király holttestének Belgrádba való szállítása az eredeti tervtől eltérően, bizonyos késedelmet szenvedett.

A gyászvonat vasárnap est 9 óra 40 perckor futott be a zágrábi pályaudvarra. A koporsót az állomás királyi várótermében felravatalozták s megváltoztatva az eddigi tervet, a gyászvonat nem hétfőn reggel 5 órakor indult tovább Belgrád felé, hanem csak hétfőn délután két órakor, hogy a horvát főváros lakossága módot nyerjen kegyeletének a kifejezésére.

Egyébként Zágrábban is nagy tömeg vonultak el hétfőn délelőtt Sándor király földi maradványai előtt.

RADICS ÖZVEGYÉT LETARTÓZTATTÁK

Londonba érkezett bécsi jelentés arról tud, hogy a temetés kapcsán Radics István özvegyét Zágrábban letartóztatták.

A feltűnést keltő letartóztatásra állítólag az adott okot, hogy

Radicsné nem tűzte ki házára a gyász lobogót és papírüzlete kirakatába Sándor király arcképe helyett meggyilkolt férje fényképét tette ki.

A halottasvonat a hétfőről keddre virradó éjjel 12 óra tájban érkezett a jugoszláv fővárosba. A pályaudvaron semmiféle ünnepélyesség nem volt, hanem a koporsót átszállították a régi királyi palota nagytermébe, amelyet halotti kápolnának alakítottak át. Belgrád lakossága kedden és szerdán vonulhat el a holttest előtt s vehet búcsút királyától.

LEBRUN BELGRÁDBA
UTAZIK

Párisi jelentés szerint Lebrun elnök elhatározta, hogy hétfőn este 7 óra 45 perckor két elnökségi főtájtár és szárnysegéde kíséretében Belgrádba utazik. A francia köztársasági elnök személye-

A MARSEILLEI MERÉNYLŐ MÉGIS MACEDÓN KOMITÁCSI ÉS GEORGIEFF-CSENOZEMSZKY KYNÉK HÍVTÁK

A belgrádi Stampa jelentése szerint a jugoszláv rendőrségben több bolgár intellektuel jelentkezett, akik közölték, hogy a marseillei merénylet fényképében felismerték Vlada Georgieff-Csernozemszky hírhedt macedón komitácist. A belgrádi rendőrség erre a szófiai állambiztonsági hivatalhoz fordult felvilágosításért s a szófiai rendőrség megerősítette, hogy a fénykép és személyleírás szerint a merénylet valóban a szóbanforgó komitácisi lehet.

Georgieff-Csernozemszky sófförje volt Mihajloff Ivánnak, a macedón forradalmi komité vezérének, aki azoknak az erőlyes intézkedéseknek a következtében, amelyek a bolgár kormány éppen a Jugoszláviához való közeledés érdekében a macedón komitácist ellen tett, Konstantinápolyba menekült, onnan pedig Olaszországba. Georgieff-Csernozemszky már több merényletet követett el: így ő gyilkolta meg Dimoff Hadzsi képviselő feleségét, amiért el is ítélték, de 1930-ban kiszabadult. Ugyanebben az évben meggyilkolta Momalevsky Naumot, a macedón komité egyik külföldi megbízottját, aki átment Mihajloff ellenfeleinek a táborába. Vlada Georgieff-Csernozemszky ezután állítólag a budapesti macedón szervezetnek a szolgálatában állott.

Belgrádban egyébként rámutatnak arra, hogy a macedón forradalmi komité és az Ustasa nevű horvát titkos szervezet között az utóbbi időben szoros együttműködés állott fenn.

Ami Georgieff-Csernozemszky személyi adatait illeti, a délbulgáriai Kamenetzben született s körülbelül 40 éves, középtermetű ember volt. Személyleírása teljesen megegyezik a marseillei merénylettel.

Az a hír, hogy sikerült megállapítani a merénylet személyazonosságát, Belgrádban és Zágrábban nagy szenzációt keltett.

TISZTÁZÓDOTT AZ ÖSSZEES- KÜVÖK FŐNÖKÉNEK KILÉTE IS

Az öt összeesküvő közül most már az állítólagos Krámer személye körül a legtöbb a bizonytalanság. A párisi sajtó szerint pedig valószínűleg ő volt az, aki a merényletöt utasításokkal ellátta. Belgrádban azt hiszik, hogy Krámer eredeti neve Kvaternik Egon, akit a fényképek szerint felismerni vél az Aix en Provence-beli szálloda személyzete.

A jugoszláv rendőrség biztosra veszi, hogy arról a Kvaternikről van szó, aki 1907-ben Belgrádban született s évek óta jobbkeze Pavelics dr-nak, az Ustasa vezérének.

Utleveében Kramer-Kvaternik újságíróként szerepel, aki 1911-ben született —

— A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz 2-3 óra alatt könnyű, lágy béltüreléshez segítő és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Temesváron. Ez nyilvánvalóan hamis adat, mert Kvaternik valójában 1907-ben Belgrádban született.

A francia-svájci határ mentén különben még most is egyre-másra tartóztatják le a gyanusoknak látszó idegeneket. Anemasse környékén vasárnap újabb két egyént fogtak le, akik Svájcba akartak átszökni. Utleveük hamisnak mutatkozik. Kihallgatásuk során zavaros feleleteket adtak. Pontos kilétüket még nem állapították meg.

Párisban egy Rhun Erna nevű osztrák állampolgárnőt tartóztattak le, aki röpcédulákat osztogatott a horvát függetlenségi mozgalom érdekében. A vakmerő nőt kiutasították Franciaország területéről. Ezzel egyidejűleg elkobozták a „Horvát független állam” című folyóirat most megjelent számát.

Az olaszországi Génában egy cseh ál-

Őszi ültetéshez

ajánlunk legjobb minőségben gyümölcsfát, szőlőültványt, rózsát, stb.
Árjegyzék ingyen!
Gazdasági Tanintézet Faiskolája,
Medias, — Telefon 29.

lampolgárt tartóztattak le, aki nemrégiben Párisban és Nizzában járt és október 10-ikén, tehát a marseillei merénylet utáni napon érkezett olasz földre. Azt gyanítják, hogy szerepe lehetett a merényletben.

MEGHALT A MARSEILLEI MERÉNYLET FILMRIPORTERE

Plascome mozirporter, aki a marseillei merényletet filmre felvette s ezáltal örökbeesü történelmi dokumentumot készített róla, tegnap

agyvérzésben hirtelen meghalt. Bizonyára az izgalmak ölték meg, amelyeket neki a nagyértékű filmszalag körüli herce-burca okozott.

Bukarestben szálljon meg a GRAND HOTEL-ben, mely a főváros leghényelmesebb és leg-elegánsabb szállodája. Éttermében és kávéházában mérsékelt árak.

A francia rendőrség drámai baklövése után...

A marseillei merénylet

már a harmadik gyilkossági kísérlet volt

A második merényletet mindmáig teljes titokban tartották s Franciaországban mindössze egy ember tudott róla

Sándor király ellen

Párisi lapváltozatok a gyilkos horvát, cseh, illetve magyar nemzetisége felől

Mikes Imre párisi riporterja

Páris, október 16

Nyolc nappal ezelőtt Cheron igazságügyminiszter, a kormányfő helyettese, Metzbe látogatott el. Cheron népszerűtlen ember volt, könnyen megeshetett volna, hogy utját incidensek zavarják meg. Sarraut belügyminiszter tehát ki-rendelte védelmére a 50-as dragonos-ezred száz lovasát. Ezek a lovasok elől és hátul kísérték az igazságügyminiszter kocsiját, ezenkívül kétoldalt is három sorfállal vették körül.

Ilyenképpen, ha valakinek merénylet szándéka lett volna mégcsak meg sem közelíthette volna Cheron kocsiját. S annál kevésbé lett volna alkalma arra, hogy felugorjék az autó hátsójára s onnan elvágja a miniszter élete fonálát. Ez a metzi eset nemcsak azt mutatja, hogy a francia rendhatóságok kitünően megvédték Cheron életét, hanem azt is, hogy egyáltalában nem védték meg a jugoszláv királyt.

Pedig a gondosságra és óvatosságra nagy okuk lett volna, mert Páris már egy nappal a királyi látogatás előtt tudta, hogy készül valami. A merénylet szá-

ga a levegőben lógott s mi több ennél, irtak is róla. A „Presse” 24 órával a gyilkosság előtt hatalmas cikket közölt arról hogy Marseilleben, a francia alvi-

KALEMAN, a gyilkos

lág középpontjában, drámai események fognak lezajlani.

A rendőrség, de mindenekelőtt a Sureté Nationale, a hírhedt Sureté, amely a franciaországi mocsk minden levében kanál, nem tett semmit.

A párisi sajtó most kétségbeesetten követeli ennek a kétes, félelmetes szervezetnek a megrendszabályozását. A Sureté viszont, a felháborodás hullámain igyekszik elterelni maga felől és organumai útján a közvélemény indulatát a külföldiek felé irányítja. Ami Amerikában a néger, Indiában a muzulmán, Németországban a zsidó, az Franciaországban a külföldi. Ha valami baj van, ha a tömegek elégedetlenek, ha a kormány súlyos hibát követ el, ha botrány rázza a Harmadik Köztársaság épületét, akkor előveszik az idegeneket, néhány czeret vagy tizezret kívágnak belőlük, felajazzák az utca hangulatát a „metèque”-ek ellen: vagyis éppen úgy megcsinálják a közigazgatási pogromot, mint ahogyan Németországban csinálják, ha szükség van rá, a zsidóellenes kilengéseket.

A GYILKOS NEMZETISÉGE

Foglalkozása: Kereskedő.

Születés helye és ideje: 1899, december 20. — Zágráb, Jugoszlávia.

Az utlevél Oroszország kivételével, Európa összes államaira érvényes.

Hogy a gyilkos nemzetisége körül zajló vita mennyire erőszkölt, azt bizonyítja, hogy Kalemán karján tetovált rajzot találtak, amely alatt ez a felírás olvasható: Szabadság, vagy halál! Hogy ezek a szavak milyen nyelven diszítették a merénylet bőrét, arról nem szól a híradás, sőt merész ostobasággal afféle jelentések látnak napvilágot, hogy a tetovált szavak nyelvtani hovatartozását még nem lehetett megállapítani. Elolvasni elolvasták, lefordítani lefordították, de hogy milyen nyelvből, ezt nem tudják a hatóságok.

Vakmerő hazárdjáték, amely a tömeg állítólagos ostobaságára épít. (Azóta már tisztázódott a gyilkos kiléte.)

Mi lesz az idegenekkel

ezt kérdezi most mindenki Franciaországban.

Ezt kérdezik az idegenek maguk, a kik látják már, hogy a bűnbak szerepét kell vállalniok s riadtan lesik sorukat. S ezt kérdezik a franciák is, a kiket általánosságban sikerült fellelőlni a külföldiek ellen — noha, amennyiben „az idegenek kellemetlen áradata” valóban megszűnne Franciaország felé özölni, ez komoly nemzetgazdasági csapást jelentene a Harmadik Köztársaságra.

A szélsőjobboldal lapjai máris türelmetlen dühvel sürgetik a rendszabályokat a külföldiek ellen, akik „menekjogot követelnek, eszik a francia kenyeret s közben családi viszállyukat francia földön intézik el.”

Nyilván, néhány tizezer embert átló-dítanak majd a határon. Kidobják a kanapét.

Egyebekben marad minden úgy, a hogyan volt.

A HARMADIK MERÉNYLET

volt már a marseillei dráma. Először a háboru alatt törték Karagyorgyevics Sándor életére, amikor a meggyilkolt uralkodó még csak trónörökös volt. Az összeesküvés élén egy ezredes, a trónörökös vezérkarának főnöke és három alsóbbrendű tiszt állott. A terv szerint Sándor vonatának, amely Szalonikiból a front felé haladt, levegőbe kellett volna repülnie.

A merényletök elgondolása az volt, hogy a trónörökös meggyilkolása után külön-

békét kötnek Ausztriával és valamelyik osztrák főherceget ültetik a trónra. Péter király az ezredesnek és társainak meg akart kegyelmezni, a trónörökös azonban mereven ellenállott.

— Nem azért, mert éppen ellenem kíséreltek meg merényletet! — mondotta — Hanem politikai terveik miatt nem egyezhetem bele a kegyelembe. Amit akartak, az hazaárulás. S hazaárulás esetén nincs kegyelem. Agyonlóni!

Egyes párisi lapok leszögezik, hogy a trónörökösnek ez a rendíthetlensége jellemezte a későbbi királyt is. A jugoszláv diktatura igen sok ember életébe és szabadságába került. Felhalmozódott a keserűség.

Ez vezetett Marseille-ig.

A második merényletet a múlt év decemberében kísérelték meg a király ellen Zágrábban, Szerbia és Horvátország egyesülésének emlékünnepe. Az összeesküvő a politikai rendőrség idejekorán felfedezte és elfojtotta. A kísérlet titokban maradt. Franciaországban mindössze egy ember tudott a dologról, doktor Charles Pechin volt államtitkár, aki Karagyorgyevics Sándornak egyetlen benső francia barátja volt. Pechin a marseillei gyilkosságot követőleg cikket írt emlékeiről s többek között megemlékezik erről a merényletterről is.

— A dolognak nem szabad nyilvánosságra kerülnie! — mondotta volt a király a barátjának. — Részint zavargások törhetnének ki országszerte, részint diplomáciai tárgyalásokat folytatunk Franciaországgal s ezeket befolyásolhatná az összeesküvés híre. Maradjon hát örök titok...

Mielőtt azonban a titok valóban örökkössé válhatott volna, közbejött egy másik titok, amely feleslegessé tette az első és amely igazán örökös: a halál!

Mihalache hadüzenettel válaszol Tatarescu állítólagos békeajánlatára

„A nemzeti-parasztpárt kész vállalni a kormányzás felelősségét!”

Barladban Junian, Jaşiban Trancu-Jasi beszélt

A nemzeti-parasztpárt elnöke vasárnap este Olaszországba utazott

Campulung, október 16.

Mihalache vasárnap részt vett a campulungi nemzeti-parasztpárti tagozat tanulmányi bizottságának diszülésén, melynek keretében ő is felszólalt és igen fontos kijelentéseket tett a belpolitikai helyzetéről.

— Az utóbbi napokban — mondta a pártvezér — sokat beszéltek a kormány és az ellenzék, még pontosabban: a nemzeti-parasztpárt közötti fegyverszünetről. Sietek kijelenteni, hogy erről

a jelen körülmények között szó sem lehet.

Tény az, hogy Szinajában voltam Titulescunál és nála véletlenül a miniszterelnökkel is találkoztam. A jelenlevőkkel természetesen eszmecsere folytattam a marseillei eseményekről. Titulescu szokásához híven informált a nemzetközi helyzet felől és közölte velem külpolitikai elképzeléseit. Örömmel állapíthattam meg, hogy véleményünk minden tekintetben egyezik.

Kiengesztelődésről azonban a kormány és miközöttünk nem volt és nem lehet ma sem szó.

— Lehet, hogy a miniszterelnök óhajtja a békét. A két párt államkormányzási elképzeléseit azonban nem lehet összeegyeztetni. Gyakorlatban a liberális párt minden megnyilatkozása ellentétben áll Tatarescu békeszándékával. A miniszterelnök valaha a „politikai éghajlat” megváltozásáról beszélt. Listát nyújtottam át neki akokr, mely több ezer tisztviselő nevét tartalmazta, akik gunyt üttek hivatásukból, jogaikból és a polgárok vagyonából. Tatarescu ünnepélyesen megígérte, hogy panaszaikat erélyes szankciók fogják követni. Semmi sem történt. Nem tudta, vagy nem akarta ígéretét beváltani? Talán tréfált velem? Nem tudhatom.

Mihalache a történetek után furcsának találja a közeledési kísérleteket. A prefektusok, szerinte, ma is azon törik a fejüket, hogyan tudnák minél leleményesebben kijátszani az ellenzék választási sokkora. A kormány a nemzeti-parasztpárt jóváhagyását akarja megnyerni a közgazgatási reformtörvényhez, ugyanakkor az állami gépezetet leegyszerűsítő törvény leple alatt régi kipróbált tisztviselőket találgatnak el állásukból.

Kijelenti, hogy teljesen egyetért azokkal a kijelentésekkel, amiket Maniu és Vajda tettek az erdélyi köztisztviselők tömeges elbocsátásával kapcsolatban.

TÁMADÁS
A LIBERÁLIS BANKOK ELLEN

A nemzeti-parasztpárt vezére ezután a lej kérdésével foglalkozik. Amíg a devizák hivatalos és valóságos árfolyama közötti különbség a Banca Națională mellett, még lehetett mentesség találni ezekre a pénzügyi műveletekre. Ma az a helyzet, hogy a jegybank lemondott erről a hasznáról.

öt nagybank javára, melyeknek igazgatóságában liberális korifeusok ülnek.

Ehhez még hozzáveendő annak a pénzügyi csoportnak a működése, mely a kompenzációs üzleteket bonyolítja le. „Merész fosztogatás megy végbe a lej körül. Pénzügyünk szabad játéka lett ezeknek az érdekeltségeknek” — jelenti ki a nemzeti-parasztpárt vezére.

Beszéde végén Mihalache elparentálja Sándor királyt és Barthou volt külügyminisztert, majd bejelenti, hogy a nemzeti-parasztpárt egységesen és teljesen kész programmal néz a további események elé.

— Ismerjük a kormányzás nehézségeit — mondja — tisztában vagyunk a ránk váró nagy felelősséggel. Mindenki tudja nálunk, hogy nem szoktunk kövölkölni a

hatalomért. Alaposan mérlegelem szavaimat, amikor kijelentem, hogy a nemzeti-parasztpárt hajlandó a kormányzás felelősségét vállalni.

— Jó volt — végezte beszédét Mihalache —, hogy a liberális pártot rövid ideig kormányozni engedték, mert legalább a gyakorlatban is beigazolódott, hogy képtelen a mai időkhez alkalmazkodni ez a párt, mely 70 éven keresztül egy modern állam megteremtésén fáradozott s csak azt érte el, hogy egy olyan társadalmi osztálynak adott életet, mely a költségvetés emlíni fölseperedett bankokból és iparvállalatokból nőtt ki.

Mihalache vasárnap este magántitkára társaságában elhagyta az országot. Az új

ságíróknak kijelentette, hogy olaszországi utjának csak tanulmányi célja van.

JUNIAN TÖMÖRÜLÉSRE SZÓLITJA FEL AZ ORSZÁG TERMELŐ ELEMÉIT VALLÁSRA ÉS FAJRA VALÓ TEKINTET NÉLKÜL

Junian a radikális parasztpárt barladi gyűlésén mondott nagy beszédet vasárnap. Kijelentette, hogy az ő akciójának nevelő célja van és távol áll tőle a szándék, hogy a szenvedélyek felkeltésével, a gyűlölet és a bosszu jelszavaival szerzett sikereket pártja részére. Kegyeletes szavakkal emlékszik meg a marseillei tragédia áldozatairól. Tatarescu miniszterelnök azokról az eseményekről beszélve,

Alig temették el Barthout, —

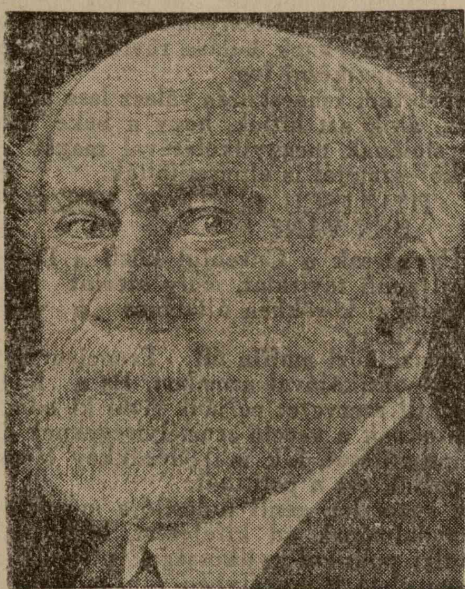
Hirtelen meghalt Poincaré, a harcias francia politika megszemélyesítője

Orvosai szombaton még könnyűnek és mulónak jelentették beiegségét

Páris, október 16.

A francia köztársaságot most gyors egymásutánban érik a súlyosabb veszteségek: nagy államférfiak egyre-másra ragadja el az irgalmatlan halál. Alig egy hete, hogy a marseillei merénylet egyik golyója Sándor király oldalán kidöntötte az élők sorából Barthou külügyminisztert, — Franciaországnak ismét mély gyászja van.

Hétfőre virradólag váratlanul meghalt Poincaré, a háború előtti, alatti és utáni Franciaország Clémenceau mellett legkimagaslóbb vezéralakja, akinek neve elválaszthatatlanul összeforrt a harmadik köztársaság évszázadunkbeli történetével.

Szombaton, amikor Barthout temették, még senki sem gondolt arra, hogy néhány nap múlva Poincaré is követi a sírba. A nagy politikai betegségét orvosai könnyűnek minősítették s kijelentették, hogy az nem ad okot semmiféle aggodalomra. A kiadott orvosi közlemény kiemelte, hogy rögtön felépése után a volt köztársasági elnök Dél-Franciaországba megy, hogy rendes évi kúráját folytassa.

Ugy látszik, a 74 éves államférfi állapotában rosszabbodás következett be, amely hétfőn reggel 4 órakor halálához vezetett. Poincaréval a háborús szellemű francia imperializmus legjellegzetesebb megszemélyesítője távozott az élők sorából.

POINCARÉ ÉLETRAJZA

Poincaré Raymond 74 éves korában halt meg és hosszú politikai pályafutása alatt elveit sohasem változtatta. Németgyűlöletben nőtt fel,

Lotharingia földjén született s így kora gyermekébe óta belénevelődött a revans-gondolat, amelynek haláláig híve és szószólója maradt. Fiatal gyermekkorában szülőföldjén folyt le a 70—71-es német-francia háború s a bevonuló seregek elől a 10 éves gyermek Párisba menekült. Egész diáksága alatt azt hallotta, hogy vissza kell fizetni a kölcsönt a németeknek s ez az olthatatlan gyűlölet vezete oda, hogy egész fiatalon politikai pályára lépett. Mint a revans-eszmének véresszája szónoka, már 24 éves korában feltűnik a parlamentben és 1892-ben, 32 éves korában, Dupuy miniszterelnöksége alatt közoktatásügyi tárcát kap. Ettől az időtől kezdve Poincaré minden jobboldali kormányban szerepel, vagy mint tényleges miniszter vagy mint a kormány súlyos támasza. Újabb 20 év alatt érkezik el oda, hogy miniszterelnök lehessen. Ebben a hatalmas pozícióban végre meg tudja valósítani politikai elképzeléseit és mint alig kéthetes miniszterelnök, kiutazik Szentpétervárra, ahol az oroszok cárijával tárgyal, megkötö a titkos francia-orosz megállapodást és nyelbeüti a revans realpolitikáját. Valószínűleg érdemeit honorálta a francia nemzet akkor, amikor alig egy éves miniszterelnöksége után, 1913-ban a köztársaság elnökévé választja meg. Mint francia köztársasági elnök, 1914-ben ismét Péterváron van s ekkor határozzák el titkos megállapodások formájában a világháborút. A világháború során 1920-ig bezárólag a köztársaság elnöke marad és a végkimerülésig vezetett háború hívének vallja magát. A háborús esztendőik során és a békeszerződések éveiben az állam fejtől egészen szokatlan publicisztikai munkásságot fejt ki, hogy meggyőzze a világot arról, hogy a háborúért Franciaországot semmiféle felelősség nem terheli, azért kizárólag a németeknek kell fizetni.

Elnöki mandátumának lejártá után, mint aki jól végezte a háborút és jól kötött békét, a politikától teljesen visszavonul. Ez a visszavonulás azonban csak néhány esztendőig tart, mert Poincaré nem tudja tétienségekben nézni, hogy Briand a megértés szellemének francia képviselője, a bosszúállás politikájának irányvonalától eltér. A cannesi konferencia után újból a politikai porondra lép és miniszterelnök lesz. Ekkor kapja maga mellé Millerandot munkatársnak és ők ketten azok, akik kiverékszik a Ruhr-vidék megszállásának engedélyét. A siker azonban csak pillanatnyi, mert Briand és az engesztelődés szelleme ismét előtérbe lép és Poincaré az 1924-es választások alkalmával kisebbségben marad. Kénytelen a helyét Herriotnak, majd Poinle-nek átadni.

A nemzetközi bankárpolitika mesterkedései és a balpártok lejáratása azonban ismét előtérbe hozza Poincarét. Tőzsdei és nagykapitalista mesterkedések folytán meginog a frank és eb-

melyek „meglephetnek bennünket”, a belpolitikai béke szükségességét barmoztatta. „Mi idézte fel a pártok közötti barcot?” — kérdi Junian. A Skoda-ügy. Hogyan lehetne eljutni a belső kiengesztelődéshez? Ugy, hogy a parlamenti vizsgálóbizottságot megakadályozzuk munkájában s nem nyújtunk neki lehetőséget arra, hogy a közvélemény elé állítsa a bűnösöket?

— A radikális parasztpárt — folytatja Junian — ilyen áron nem akar békét.

Nem tudom kik a bűnösök, azt azonban állítom, hogy őket meg fogjuk találni.

Eteketben kész vagyok a legvégsőig elmenni, mert meggyőződés, hogy a közvélemény tisztító munkámban melletttem áll.

Beszéde befejező részében az aktuális gazdasági kérdésekkel foglalkozott Junian. Tömörülésre szólította fel az ország összes termelőit, vallásra és fajra való tekintet nélkül. A radikális parasztpárt harca: a termelő munkásság küzdelme az ország nyugalmaért és előrehaladásáért.

AVERESCU JASIBA MEGY

Jaşiban a néppárt tartott gyűlést, melyen a központ részéről Trancu-Jasi volt munkaügyi miniszter jelent meg. Közölte, hogy Averescu marsall a váratlan marseillei események miatt nem vehetett részt a gyűlésen, de nemskára újabb gyűlést hívnak össze Jaşiban és ezen a pártvezér is megjelenik. A szónok szerint Averescunak szenzációs mondanivalói lesznek a gyűlés hallgatósága számára.

ben a szorult helyzetben Franciaország kénytelen visszahívni az erőszakú Poincarét. Páris azt hiszi, hogy csak az nyerheti meg a frankcsatát, aki a háborút is megnyerte s ez a babona állítja ismét az élre Poincarét. A tömeghiedelem be is válik és Poincaré az előretolt Cheron segítségével fenntartja a frank árfolyamzuhanását, aminek aztán az a hatása, hogy 1928-ban, az újabb választások alkalmával, a jobbpártok tömegei ismét felerősödnek és Poincaré a frank megmentésére összekovácsolt nemzeti egység kormányával továbbra is uralmon marad.

A frank stabilizálása után azonban Páris ismét hálátlanul viselkedik s egyre jobban teret enged Briandnak, Herriotnak, Lavalnak s általában a megbékélés politikáját hirdető államférfiaknak s ekkor, 70 éves korában, ismét megbukik. Nem is tér vissza többé a politikai porondra s nyugalmában vonulásával a Clémenceau—Poincaré—Millerand és Barthou négyesből már csak Barthou marad a küzdőtér, aki mindössze néhány nappal ezelőtt tűnt el végképpen a francia politikai élet színteréről.

Városi pártvezérek pisztoly-párbaja Budapesten

Budapest, október 16.

A nemzeti lovárdában feltűnést keltő pisztolypárbaj folyt le vasárnap. Kozma Jenő dr. a községi egységes párt elnöke és Dózsa Ottó dr. ügyvéd, a párt igazgatója mérköztek meg egymással. Az affér oka az volt, hogy Dózsa sértő hangu levelet írt Kozmának, aki emiatt elégtételt követelt tőle. A golyóváltás során egyik fél sem sebesült meg, ennek ellenére nem békültek ki.

A rendőrök is sirnak Kolozsváron

Kolozsvár, október 16.

A kolozsvári rendőrség emberei között nagy elégedetlenség uralkodik, mivel már egy és fél hónapja nem kapták meg esedékes fizetéseiket. A közrendőrök átlag 1600—2000 lejes fizetést kapnak, amelyből sokan családostól élnek. A másfél hónapos fizetési késedelem után természetesen nem lehet egyetlen banijuk sem, sőt már régóta a kereskedők jószívűségének köszönhetik, hogy hozzájuthatnak a mindennapi száraz kenyérhez.

Torkuk kiszáradt, beszélni alig tudnak már a 3 nap óta éhségstrájkoló pécsi bányászok

Ha 2 napig nem tudnak megegyezni, mindnyájan vízhalált halnak a tárnákban

Pécs, október 16.

A vasbányabeli sztrájk ügye vasárnap és hétfőn kiéleződött. A 400 méter mélységben a föld ölében éhségstrájkoló ezernyi munkáson vasárnap délután valószínű tömegpszichózis uralkodott el.

Torkuk kiszáradt, beszélni alig tudnak és 10-20-as csoportokban elgyengülten fekszenek a tárnákban.

Eközben a víz állandóan emelkedik. Kiszámították, hogy ha még 2 napig lenn

maradnak, úgy a víz annyira elárasztja a bányát, hogy valamennyien odavesznek. A munkások közül sokan idegessé váltak. Akiknek órájuk van, szüntelenül mérik az időt. A tárnaburkolatokon ilyen felhívások olvashatók a csüggők buzditására: „Éhségstrájkolók tanyája. Kitartás! Gandhi módjára éhezünk. Vassas, koplaló részvénytársaság. Ne féljete, hátra haljatok meg. Kenyeret, vagy halat!”

Fabinyi kereskedelmi miniszter Michnay bányatanácsost küldte ki Pécsre, hogy sürgősen kezdje meg a békéltető tárgyalásokat a munkások és az igazgatóság között. Michnay állítólag élete kockáztatásával le is szállt a bányába, hogy az éhségstrájkoló munkásokat engedékenységre bírja. A munkások eddig senkit sem engedtek vissza, aki hozzájuk lement. Hétfőn este még változatlanul éles volt a helyzet és semmi remény nem volt a megegyezésre.

Nem marad el Károly király párisi látogatása

Bukarest, október 16.

A Curentul párisi értesüléseire hivatkozva azt írja, hogy az események nem változtattak Franciaország és a kisantant által közös egyetértésben megállapított külpolitikai látogatások rendjén.

A francia külügyminiszter novemberben Rómába utazik, hogy a két országot közösen érdeklő kérdésekről tárgyaljon Mussolinivel.

Párisban biztosra veszik, hogy a gyásznapok elteltével Károly király is ellátogat Párisba.

A lap szerint a jövő év tavasza gazdag lesz a demonstratív jellegű politikai eseményekben.

1935 február 4-én lesznek a kereskedelmi kamarai választások

Bukarest, október 16.

Az ipari és kereskedelmi miniszter értesítette az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a most esedékes választásokat elhalasztotta. A miniszter átirata szerint a kamarai választásokat 1935 február 4-én tartják meg.

Poincaré temetésén is Angelescu és Saveanu képviselik Romániát

Bukarest, október 16.

A kormány utasította a Párisban tartózkodó Angelescu minisztert és Saveanu kamarai elnököt, hogy Románia képviselőjeként vegyenek részt Poincaré temetésén is.

Bukarestbe érkezett az első szovjet-diplomata

Bukarest, október 16.

A külügyminisztériumban ma fontos tanácskozás volt a Szovjettel való gazdasági kapcsolatok felvétele ügyében.

Tegnap este a fővárosba érkezett az első szovjet diplomata, Nicolaev varsói követi titkár személyében, akinek az a hivatása, hogy beszeresse a bukaresti szovjet követséget.

Nicolaevet kedden Titulescu kihallgatáson fogadja.

Ujabb vizsgára állhatnak az elbukott jegyzőjelöltek

Bukarest, október 16.

A belügyminisztérium engedélyezte, hogy a vizsgán elbukott jegyzőjelöltek október 17-én Aradon még egy utolsó vizsgát tegyenek.

Novemberben Bukarestbe megy Boncour volt francia külügyminiszter

Bukarest, október 16.

Az Adeverul megbízható helyről úgy értesül, hogy a jövő hónap első napjaiban Bukarestbe érkezik Boncour volt francia külügyminiszter. Boncour látogatásának a főváros diplomáciai körében nagy jelentőséget tulajdonítanak.

10 évi börtönre ítélték az orosz álherceg gyilkosát

A vádlott nő nyugodtan fogadja az ítéletet

Temesvár, október 16.

A temesvári törvényszék ma mondott ítéletet Achutin Nina orosz emigránsnő fölött, aki annakidején, mint ismeretes, a temesvári népkonyhán revolverrel agyonlőtte volt szerelmét, Berezovszky Pál orosz menekültet, aki menekült orosz herceggént szerepelt Romániában. Achutin Nina és Berezovszky Pál között romantikus szerelem zajlott, amelyre a féltékeny nő revolvergolyói tettek pontot. A szerelmi gyilkosságot hétfőn tárgyalta le a temesvári törvényszék. A délelőtti tárgyaláson csak a vádlott nőt hallgatták ki, aki részletesen elmondta, hogy Brailában ismerkedett meg az akkor ott beteg, kórházban fekvő herceggel. Később házastársa lett. Brailából azért költöztek el, mert nem kaptak munkát. Temesváron aztán a herceg új szeretőt szerzett s nem akart halni többé róla.

A délutáni tárgyaláson folytatták a gyilkos

emigránsnő kihallgatását. Achutin Nina elmondta, hogy a gyilkosságot még Brailában határozta el, annak végrehajtására azonban csak Temesváron tudta magát rászállni, amikor megtudta, hogy a „hercegnek” Aradon is van egy szerelme, akitől még gyermeke is született. Egyébként pedig a társadalom hálás lehet, — mondotta a vádlott nő —, mert nagy szélhámostól szabadította meg.

A vádlott kijelentését alátámasztja a bukaresti orosz követség, amely szerint az orosz hercegek névsorában Berezovszky nem szerepel, és a kérdéses Berezovszky valószínűleg szélhámos volt.

Az ítéletet a törvényszék este 7 órakor hirdette ki.

A vádlottat a bíróság szándékos emberölés miatt 10 évi börtönre ítélte. Achutin Nina a kit az ítélet kihirdetése után a fegyőrök vezettek ki a tárgyalóteremből, az ítéletet nyugodtan fogadta, de bejelentette fellebbezését.

A kisantant Belgrádban állást foglal a „titokzatos erőkkkel” szemben, melyek a békét aláássák

Bukarest, október 16.

A Tempo úgy tudja, hogy a belgrádi temetés után összeülő rendkívüli kisantant konferencia többek közt tárgyalni fog arról is, miképpen lehetne megtisztítani a Balkánt a különböző terrorista szervezetektől. Ebbe a tevékenységbe a kisantant államain kívül Bulgária és Törökország is bekapcsolódna.

A Curentul a következőket írja: — A kisantant külügyminisztereinek belgrádi találkozója a marseillei merénylettel kapcsolatos első fontos politikai esemény. A megbeszélés során alkalma lesz úgy Romániának, mint Jugoszláviának és Csehszlovákiának állást foglalnia

azokkal a titokzatos erőkkkel szemben, melyek a békét és a mai szövetségi rendszert tervszerűen aláássák.

— A kisantant a múlt télen Zágrábban igen fontos határozatokat hozott. Azóta a közép-európai kérdés, Olaszország beavatkozása és Anglia, Franciaország és a kisantant határozott állásfoglalása következtében valamennyire megoldódott. A

marseillei merénylet azonban most olyan nemzetközi bonyodalmakat idézett elő, melyeknek hatása rövid időn belül jelentkezni fog.

A belgrádi tanácskozás válasza lesz azoknak, akik azt hitték, hogy a béke két apostolának meggyilkolásával magát a béke eszméjét is elpusztították.

TITULESCU ÉLETE IS VESZÉLYBEN VAN?

Ugyancsak a Curentul közli a Daily Mail genfi táviratát, mely szerint népszövetségi körökben általános a vélemény, hogy

nemzetközi maffia áll Franciaország külpolitikájával szemben. Ez a földalatti szervezet céljál tűzte ki mind azoknak a vezető személyiségeknek az elpusztítását, kik működésükkel támogatják ezt a politikát.

Az angol lap genfi tudósítója annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy az eddigi politikai gyilkosságok után Titulescu élete is veszélyben van, mint aki teljesen azonosította magát a francia külpolitika irányával.

Három embert megölt és három életveszélyesen megmérgezett a metilalkoholos pálinka

Arad, október 16.

A kürtösi határállomásra a múlt hét csütörtökről péntekre virradó éjszakáján egy tehervonathoz csatolt ciszterna érkezett. A ciszternában nemrég export-szeszt szállítottak Budapestre. A ciszterna most Resica rendeltetési hely felállításával állt az állomáson. Száva Vazul vasutas a ciszterna mellett elhaladva észrevette, hogy az csöpög. Száva a csöpögő folyadékot felfogta egy edényben és azt szaga után ítélte, alkoholként mutogatta Sztója Pál vasutas barátjának. Sztója Pál a szeszből szintén szert tett egy fazékra valóval és mind-

ketten hazatérve, azt határozták, hogy az alkoholból pálinkát készítenek.

A pálinkát a vasutasok Sztója Pál lakásán készítették el és a pálinkához néhány barátjukat is meghívták, névszerint: Bacsiu Györgyöt, Pankotás Illést, Halmazsán Pált, Pantea Jánost. A társaság a délután folyamán állt neki a pálinkaivásnak és este 6-ig mintegy 2-3 liter ittak meg a házikészítésű pálinkából. Szombaton reggel

Sztója Pált halva találták lakásán. A halottat még aznap felboncolták és megállapították, hogy metilalkohol mérgezte meg. Közben jelentés érkezett a

UNITED STATES LINES

UGYELJEN ERRE A JELRE

AUTHORISED AGENT

UNITED STATES LINES

NEW YORK-ba

Hetenkénti indulás Hamburg-, Havre-, Southampton-ból a világ leggyorsabb kajüt-gőzöseivel

Manhattan október 25
Washington november 7
és a két közkedvelt testvér-hajóval
President Roosevelt október 31
President Harding november 14
Behajózás előző este

WAGONS - LITS - COOK
București Piața Regele Carol I

hatóságokhoz, hogy Pankotás Illés, valamint Halmazsán Pál gyanús körülmények között haltak meg.

A halált a metilalkoholos mérgezés következtében ugyanis fájdalmas megvakulás előzi meg. Ugyanilyen mérgezési tünetekkel szállították be a kórházba a többi mulatózókat is, akiknek életbenmaradásához kevés reményt fűznek a kórházi orvosok.

A két pálinkakészítő lakásába kiszállt az ügyészség és elkobozta a megmaradt életveszélyes pálinkamennyiséget. Küntösen és Aradon az eset nagy izgalmat okozott, mert a fent nevezetteken kívül állítólag még többen kóstolgattak a házikészítésű metilalkoholos italból.

Romániában is élnek macedón terroristák?

Bukarest, október 16.

A sziguranca vezérigazgatósága a francia államvédelmi rendőrség főnökeitől megkapta a marseillei merénylet tettesének és cinkostársainak fényképét azzal a kéréssel, hogy indítsanak nyomozást, vajjon a gyilkosok nem tartózkodtak-e Romániában is? A megindult vizsgálat eddig még nem járt eredménnyel, csupán azt állapították meg, hogy

Romániában is több macedón terroristát elem ültette fel székhelyét, akiket a történetek után valószínűleg kiutasítanak az országból.

A minisztere'nök és a külügyminiszter Színájában

Szinaja, október 16.

Titulescut, aki szombaton este Színájába utazott, vasárnap délelőtt ebédet látta vendégül az uralkodó. A külügyminiszter este visszautazott a fővárosba. Utána Tatarescu érkezett Színájába különvonaton. Nyomban a királyi kastélyba hajlatott, ahol fél 8-tól fél 10-ig maradt. A kihallgatás után Tatarescu Bukarestben Inculcz-cel és Titulescuval tárgyalt.

Bukarestben utcákat neveznek el Sándor királyról és Barthouról

Bukarest, október 16.

A főváros tanácsa pénteken Donescu alpolgármester elnöke alatt gyászülést tart a marseillei tragédia alkalmából. A lapok úgy tudják, hogy több tanácsos kezdeményezésére utcát neveznek el Sándor királyról és Barthouról.

A BUKARESTI TŐZSDE-ZÁRLAT

Adóbeu 39 és ötnyelcad. Stabilizációs kötvény 42 egynegyed. Kisajátítási kötvény 42 háromnegyed—42 fél.

Banca Naționala 5070—5030. Banca de Credit 250. Creditul Minier 260—261. Mica 1220. Resica 418—420.

A dollár árfolyama: 108.70—98.70.

A gabonátözsde mai árfolyama: 1 vagon buza 76 kg-os 470. — 4 és fél vagon zab 50.250. — 119 vagon tengeri 19000—22350. — 25100—22000. — 2 vagon bab (erdélyi) 295.

HIREK

Gazdag ember a fogházban

A gazdag embert Rosenberg Jenőnek hívják. Azonkívül, hogy gazdag ember, nagybányán teherautótulajdonos is. A teherautótulajdonost néhány hónappal ezelőtt, valami közlekedési szabálytalanság miatt a járásbíróóság ötezer lej pénzbírságra ítélte.

A törvény nevében. Közben bizonyos amnesztiarendeleket is alkalmaztak és a büntetés egyharmadát engedték. A kétharmadot nem Háromszázötvenháromezer lej megmaradt. Ezt ki kell fizetni. Vagy le is lehet ülni. Ötven lej egy nap. Halottan nap az egész. Csekélység. Az idő telt, a gazdag ember nem fizetett.

Elérkezett az utolsó terminus. Hivatalos írást kapott a gazdag ember, hogy három napon belül vagy fizesse ki a kirótt büntetést, vagy kezdje meg az ülést.

A három nap elteltével beállított egy szomorú uriember a szatmári ügyesség fogházába. Illelően bemutatkozott és elmondotta, hogy Rosenberg Jenőnek hívják, ő az a bizonyos gazdag ember, aki meg van büntelve. Sajnos, az utóbbi időben nagyon rosszul megy neki. Olyan rosszul, hogy nem tudja kifizetni a büntetést és ezért üli azt.

Ötvenért naponta. Az ügyességi fogházban illő részvétellel hallgatták a gazdag ember panaszait, aztán becsukták a hüvörsre.

Az alkotmány értelmében minden állampolgár egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettséggel bír. Ezt az elvet talán sehol sem hajlják olyan százszaalékosan, mint éppen a fogházban.

Reggel tehát az egyenlő kötelezettség alapján a fogházör megzörgette Rosenberg Jenő fogoly ajtaját és beküldött: — Gyereünk fát vágni!

Mi az, hogy fát vágni? És mi az, hogy gyereünk?

Elcsodálkozott a fogoly, de sok ideje nem maradt a csodálkozásra. Beállították a sorba és elindították.

Ott vágta a fát Rosenberg Jenő reggel délig. Izzadt, nyögött, sóhajtott és káromkodott. De ha egy pillanatra letette a fejszét, máris a háta mögött termett a fogházör és kedélyesen, de kellő szigorúsággal nógatta a további munkára.

Délig ment ez így.

Délben tizenkét órakor az elcsigázott ember fellázadt. Hallatlan fegyvelemsértés — mondották az öörök és odarohantak meg nézni, hogy mi a baj? Miért csapta oda a fogoly elkeseredetten a fejszét?

— Nem csinálom tovább — ordított magából kikelve az ember.

— Miért nem csinálja? — kiabáltak felháborodva az öörök.

— Mert nem is vagyok Rosenberg Jenő. Általános meglepetés.

— Hát kicsoda? Talán a kínai császár vagy a molszi herceg?

— Nem, hanem a sofförje vagyok Rosenberg Jenőnek. Fizetni nem akart, hát beküldött engem, hogy üljem le a büntetést. Azt mondta, hogy itt legalább ki-pihenkelem magam, a fizetésem pedig amúgyis jár. De ez nem pihenés, itt, ahol reggelitől estig fát kell vágni. Nem csinálom tovább. Elég volt.

A soffört felbútták az ügyészhez. Tisztázódott az ügy. Hamarosan el is engedték. Ellenben letartóztatási parancsot bocsátottak ki az élelmes és kényelmes gazdag ember ellen.

A legnagyobb faluskókat válogatják már számára.

Hanem — és ez már a gazda ember természetéből következik — a sofför állásért sem adnék egy hajitófát.

Baradlai László

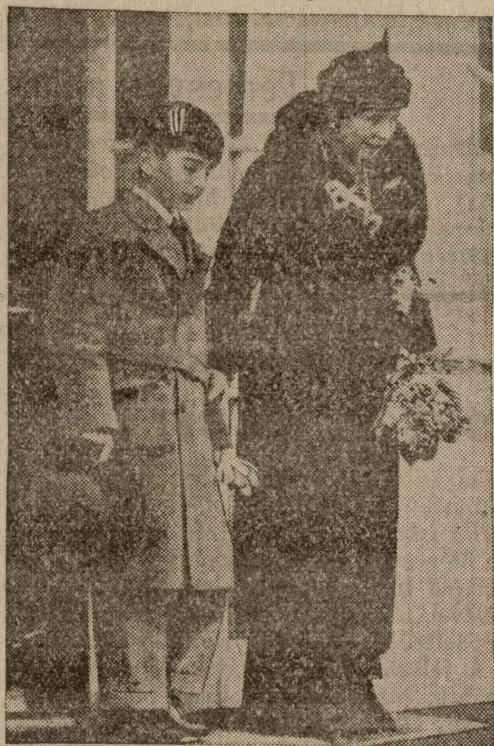
— Marosmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi román tanoncotthon építési munkálatainak súlyos szerencsétlenség történt. Egy megbontott elsőemeleti pillér beomlott és a közelében dolgozó három munkás, Hamza Péter, Vajda János és Scheffer Ferenc a pincébe zuhant. A két első csak könnyebb, a harmadik azonban igen súlyos sérüléseket szenvedett. — A belügymi-

nisztérium a marosvásárhelyi időközi bizottság egyik alelnökét, Misu Dumitru tanárt felmentette s helyette dr. Florián Péter orvost nevezte ki. A tanácsössze-tétel ezzel nem változott, mert Florián is tanácsag volt, viszont most Misu Dumitrescu marad egyszerű tanácsag. — István Ferenc nyárádrémetei 49 éves földmives felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka, a csendőrségi jelentés szerint, életuntság. — Ugyancsak öngyilkosságot követett el Szántó Paula 22 éves mezőszámszondi leány. A konyhában akasztotta fel magát. Az öngyilkosság oka valószínűleg csalódott szerelem.

Sose tudtuk, hogy a csülök, jámbor és sonkatermő négy lábúink lábvégeződménye ilyen veszélyes jószág. Azt hallottuk, hogy a kapanyél is elsül, de hogy a csülök is robbanjon és romokba döntse egy család kis házikóját és egész egzisztenciáját, azt sose hittük volna. Pedig megtörtént. A temesvári nyelvizsgán a csülök lett egy magyar vasutas végzete. A napokban egy magyar vasutas állott a temesvári fegyelmibizottság előtt. Feltették a kérdést: mit jelent románul a csülök? A vasutas megfeszítette agyát. Előzőleg átismételt mindent: csapart és jelzőlámpát, kerékagyat, fuvarlevelet és mozdonyt. Miniszterek és igazgatók neveit. Monologokat hadart magában a Temesvárig vezető úton, mintha egy láthatatlan könyörtelen rémrel vitatkozna. Válaszokat kopácsolt és szónoklatokat agyalt ki. Azt hitte, most már sebezhetetlen. S íme, rátámadnak egy disznócsülökkel.

Ha otthon, a pályafelügyelővel beszélgetett volna az idei kocák mineműségéről, talán észbe jutott volna. Sőt valószínűleg, hiszen, két sorstársával együtt, folyékonyan beszélt románul. El sem képzelhető másképp: hogy jutott volna különben az előző sikeres nyelvizsgákhoz? Most megrekedt az agya. Mély lelkiifuradás barázdákat vágta a lelkébe: könnyelműen lebecsülte a csülök fontosságát a technika fejlődésében és a vasuti ügykezelésben. A csülök most megfizet. A csülök is elsül néha. (k. g.)

JUGOSZLÁVIA 11 ÉVES URALKODÓJA HAZATÉR

II Péter, a gyermekkirály és nagyanyja, Mária román anyakirályné.

— Csikmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Az erdélyi római katolikus népszövetség csikmadéfalvai tagozata vasárnap ünnepélyes keretek között avatta fel ujonnan épült kulturházát. Az ünnepi beszédet dr. Pál Gábor képviselő tartotta. — Donáth csikszentkirályi gazda csütre estefelé hirtelen kigyulladt. A nagy szélben olyan hevesen terjedt a tűz, hogy mire a csikszeredei és a szomszédos községek segítségére hívott tűzoltói megérkeztek, három csűr és egy istálló lángokban állott. A téli takarmánnyal tömött égg épületeket megmennteni nem lehetett, de a tűz tovább terjedését kemény munkával megakadályozták. A csendőrség erőyes nyomást vezetett be a gyanús tűz eredetének tisztázása érdekében. — Köztudomásu, hogy a kormány, a Marseilleben meggyilkolt Sándor délszláv király és Barthou francia külügyminiszter emlékére országos gyászt rendelt el. Ezzel kapcsolatban Csikmadaras és Csikdánfalva kereskedői panaszkodnak, hogy az ottani közigazgatási hatóságok félreértették a kormányrendeletet és szombaton az üzleteket is bezártatták. — A legutóbbi föld- és házadókivetések során, ezelőtt két évvel, az akkori vármegyei tanács több tagját bizottságokba küldték. A jóhiszemű emberek az ilyenkor szokásosapidijakat és utiköltségeket saját zsebükből, készpénzben előlegezték. Azóta számtalanszor megürgették illetményeiket, de eredménytelenül. Legutóbbi kérésükre azt a megdöbbentő feleletet kapták, hogy illetményeiket a törlesztési pénztár bankokban kiutalja.

— Nagyszalontán egyre nagyobb arányokat ölt a skarlátjárvány. Nagyszalontáról jelentik: Hetek óta egyre nagyobb méreteket ölt Nagyszalontán a skarlátjárvány. A hatóság kénytelen volt a Mikó-féle református elemi iskolát bezáratni a nagybmméretű járványos megbetegedések miatt. Az egészségügyi hivatal már több ízben kérte Nagyszalonta város vezetését, hogy az utcák tisztántartására is gondot kell fordítani, azonban a kérelem — úgy látszik — siket fülekre talál, mert semmi sem történik ebben az irányban.

ABLAK

A FOGORVOS

épen olyan éber őre egészségének, mint az Ön házi-orvosa.

Menjen minden évben kétszer hozzá!

A legnagyobb baj, hogy a legtöbb ember a fogak jelentőségét csak akkor ismeri fel, amikor már hijjával van azoknak. Egészséges fogak nélkül nem létezik egészséges gyomor, enélkül pedig jó kedély. Az Odol Társaság 40 év óta főfeladatául tűzte, a száj és fogápolásról felvilágosítani az emberiséget. Rendkívül hatásos készítményeket állított elő és a közönségnek az általánosan elismert és kipróbált szereket — az Odol fogkrémet és az Odol szájvizet — bocsátotta rendelkezésére. Még azok is, akik Odol készítményeinket használják, keressék fel saját érdekükben évente legalább kétszer a fogorvost; vannak esetek, amikor csak a szakértő avatott szeme biztosíthatja a kívánt eredményt.

a fogak megtartását.

Használdjon egész éven át
ODOL szájvizet és ODOL fogkrémet!
Keresse fel kétszer évente
a fogorvosát!

Domokos székelyudvarhelyi gazdát, aki Sebő Márton gazdátársát Incze Albert nevű barátja segítségével súlyosan megsebesítette. Incze, mint büntárs, hathónapot kapott a törvényszéktől. A marosvásárhelyi ítélőtábla most foglalkozott az ügygel, a tárgyalást azonban elnapolta, mert a védelem új tanúkihallgatások elrendelését kérte. A vádirat szerint egyébként Soós azért támadta meg gazdátársát, aki régebben borozgató pajtása volt, mert az beárulta a hatóságok előtt valami olyan kihágással kapcsolatban, amelyet Soós annakidején Sebőnek, mint bizalmas barátjának, elmondott.

* Köszönetnyilvánítás. Szíves köszönetet mondok ezuton mindazoknak, kik félrem elhunytá alkalmával részvétüket fejezték ki.

özv. Száva Mártonné

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyág, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sürdün rendelik.

— A szerelmes fiú felakasztotta magát, anyja szívészélhűdést kapott. Margittáról jelenti tudósítónk: Megrendítő tragédia történt a szilágymegyei Kémer községben. Gál Ferenc fiatal és jómódu gazda kiválasztottjához, Bádon Erzsébethez igyekezett, hogy magával vigye a falusi bálba. Utközben, az este sötétségében, négy kikoszorózott vetélytársa támadt rá, ruháját leszaggatták, őt magát összeverték. A súlyosan elvert ember hazavánszorgott s a kapott verés miatti szegén és a bánkódás, hogy kiválasztottja most hiába várakozik rá, annyira elkeserítették, hogy felakasztotta magát. Tettét csak másnap délben fedezte fel édesanyja, aki azt hitte, hogy a fiú a bálban volt és sokáig alszik. A szerencsétlen annyát annyira megviselte a látvány, hogy szívészélhűdést kapott és meghalt. A verekedő legényeket, akik duhajkodásukkal két ember halálát okozták, letartóztatta a csendőrség.

Temesvári polgár levele Amerikába

Kedves Üccsémuram!

Leveledet vettem s nagyon örülök, hogy megemlékeztél rólunk. Még jobban örülök, hogy ott a messze idegenben is lázasan érdeklődsz a város után. Ami a lázas építkezést illeti, hát ebben nagyon tévedsz. Én nem tudom, honnan szerzed az értesüléseidet: talán a városházáról kapdál hivatalos nyilatkozatot?

Azaz, hát, hogy egyik szavamat a másikba ne ültsem, igaz, hogy folyik az építkezés. A Páris-utón és környékén, meg az Erzsébetvárosban mintha a földből nőnének ki az új villasorok. Ugyáltszik, nem is igaz ez a sok sirás, amire úgy rákaplak az emberek. Van még itt módos polgárság s akinek sikerült a nagy krach idején kimenekíteni a pénzét a bankból, az most megépítteti házáat a legmodernebb formára. Hanem ami a városrendeztetet, meg a középítkezéseket illeti, hát nem megy úgy, mint Amerikában. Talán inkább úgy, mint Afrikában...

A Panama-mozi, amit Capitol-mozinak is neveznek, természetesen nincs még kész. Az idén nem is lesz. Igaz, a városi tanács ráér, mert azért „ideiglenes bizottság”-ot, hogy még 1964-ben is hivatalban legyen. Nem mintha én, vagy a többi temesvári polgárok így kívánnák, de hát ki kérdez meg minket, akár egyszerű, akár duplafedelű szavazóurnával, hogy kik intézzék a város sorját? Az is igaz, hogy a főpolgármester azt mondta, mikor összedült, hogy kikutatja és nem kiméti a büntöket, ha saját atyafisága lenne is. De hát azóta se bűnös, se mozi. Node II. Vilmos császár is azt mondta annakidején, hogy „mire lehullnak a levelek, ottthon lesztek ti katonák”. S ha a nagy császár szava így vált be, hát mit vársz egy temesvári polgármestertől?

Node nem untatlak tovább ezzel a mozival. Szegény újságok örülnek neki. Mindegyik elővehetik, ha nincs más irnivalójuk. A Duca-utról sincs sok irnivaló. Azt is kikövezik egyszer, én ugyan nehezen érem meg mert tíz-husz esztendőnél többet ugye akarok élni ebben az adóárveréses világban, de az unokáim biztos megérik.

Az is igaz, hogy tavaly hoztak egy egytanácsos határozatot valami hid építéséről a Pacsirta és Csillag-utca között. Sőt mintha azt is elhatározták volna, hogy míg a hid felépül, a modosi hid táján ingyenkomppal szállítják át azt a rengeteg embert, aki a Mehala felől gyorsan át szeretne jutni a Bégán. Hát mindebből ugyan még semmi sincsen, de hát egy ideiglenes bizottság csak nem törődhetik a tavalyi nagytanács határozataival?

A józsefvárosi piacrendezés szintén elintéztetlen, noha arról is akad holmi törvényes határozat. Node vigasztalásul kikövezzük az összehasonlíthatatlanul kisebb forgalmu belvárosi piacot. Hatmillióeszkába kerül ez is. A Traján-híd még nincs kész: talán azért, mert a város legutóbb szeptember közepéig adott „utolsó határidőt” az építő cégnek.

Volna még egy csomó efféle ügy, de hát nem untatlak a felsorolásukkal. Mellesleg mondván, nehogy azt gondold, hogy mi itt Temesváron bosszankodunk efelett. Mi már régen csak szórakozunk ezen a tempón. Egyéb vigadnivaló ugyis nehezen akad. Mert az ember tud mulatni siró hegedű hangjánál, meg zongoránál, klarinétnál, rádióval, de dobszóra? Már pedig ha megnéznéd a pénzügyigazgatóság folyosóján a feleket, hát nagy dobkoncert készül a városban...

Végül el nem mulaszthatom dicsérni a tekintetes tanácsot, hogy megszavazta egy főzőiskola felépítését. Sürgősebb dolog igazán nem akadt a városban. Nyilván itt fogják majd kifőzni a legujabb városrendezési terveket s itt fognak rotyogni a konyhatermekben az étvágyatgerjesztő húsfaszkek...

Különböznék kíváncsi, Uramüccsém, minden jókat és maradtam szeretettel bátyád: a

Temesvári Polgár.

Itt a japán dőmping! Egy osakai kereskedő üzleti látogatása Temesváron

Temesvár, fejlett iparához és kereskedelmére büszkén, nagystili akar lenni. Nemrégiben, a román—oroszb kibékülés apropójából mindenki a Szovjettal való cserekereskedésről elmélkedett és tervezgetett. A tervezgetések még nem valósultak meg, de Temesvár ujabban a még távolibb Kelet üzletei után vágyik. Japán a divat.

Japán áru, a félelmetes dumping, még nem hatolt el Romániáig és Temesvárig. Mindössze néhány nélkülözhetetlen, csakis Japánban gyártott vegyiacikk hatolt el a Bánságba, már évtizedek óta. Különben az országban itt-ott láthattunk elvétve néhány mintacikket, egy-két izzólámpát s más efféléket. Egy temesvári gyáros Bukarestben járva egy doboz japán rákot vásárolt 54 lejért s megdöbbenve tapasztalta, hogy ugyanazt az árut, spanyol vagy francia gyártmány, 95 lejért adnak más üzletben. Komoly árucseréről azonban szó sem volt. Míg a japánok órákkal elhatoltak Budapestig, míg Szalonikiben görög kereskedőknek hatalmas tételeket adtak el, Románia eddig érintetlen maradt.

A japán áruterjeszkedés elsősorban financiális kérdés. A japán óriáströsztök, különösen a vezető Mitsui-cég, amelynek méretei megdöbbentően nagyok, szigorú fizetési feltételeket szabnak. Igen töke-

erős konzorciumnak kell lennie annak, amely első kézből kaphat japán árut.

Mindenesetre a japánok dumpinghadjáratukban igyekeznek megtalálni a módot a legtávolabbi piacok meghódítására. Ennek a terjeszkedési vágyának a következményeképp, egy osakai nagy cég egyik igazgatója október hó második felében jön, hogy a román—japán árucserére lehetőségeiről, temesvári központtal, tárgyaljon.

Információink, amelyet az ismert hatalmas temesvári szesz és likörgyár vezérigazgatójától, Schwartz Fülöptől kaptunk, így hangzik:

A kompenzációs áruforgalom korszakában a japánok is tisztában vannak vele, hogy cikkeiket csakis úgy hozhatják be, ha megfelelő értékben tőlünk is vesznek át árut. Ilyen áru keresése nyomán jutottak el hozzánk. Mivel azonban szesz és szesz italokkal a behozatalra szánt nagy értékű japán árut teljesen kompenzálni nem lehet, a terv olyanformán bővült ki, hogy Temesváron létesítsék az áruforgalom központját, minden számba jöhető áruban. Természetesen a többi kereskedelmi gócpont is fiókot kapna.

— A mi kivitelünkkel számításba jöhet: cukor, petróleumtermékek, hűvelyes otelemények, olajpogácsa, liszt, bőrök, olaj és

zsír, mütrágya, vas, tiszta szesz, borszem és más szesz italok. Behozatalra kerülhetne: Selyem és műselyem, porcellán, gyapju és pamut, rizs tea, antimon, autó autókerek, végül lámpák, illetve égők.

— Kérdés most már, mi lesz a tárgyalások eredménye. Hajlandó lesz-e japán cég nagyobb raktárakat létesíteni, avagy csak eladási irodát, fix rendelések felvételére. Az utóbbi esetben a szép forgalomra lehet számítani. Kérdés az is, milyen álláspontot foglal el az állam. A szesz kivitelre vonatkozólag az illetékes hatóságok már megígérték minden támogatást. Természetes viszont, hogy egyes árukban, a belföldi iparra való tekintettel, akadályok merülnek fel. Az azonban kétségtelen, hogy az állam is szívesen nyit kaput olyan japán áruknak, amelyek nem a belföldi ipar, hanem más külföldi gyárak cikkeinek csinálnak konkurenciát.

— A japán ügyféllel levélbelileg már folynak a tárgyalások. Legutolsó értesitésem szerint Oslón és Londonon át október második felében érkezik Temesvárra. Addig nem mondhatok többet.

Ezzel végződött az interjú. S most már igazán közelebb eshetőség, hogy mi is megérezzük a japán árudumping legendás valóságát.

Temesvári ablak

Emeljük meg kalapunkat a temesvári házmesterek előtt: ők a világ legpontosabb emberei. Ahogy az első óraiütés elhangzik, már megzörgetik a kulcsot a zárbán. Ez joguk és érdekük s nem is ez a baj, hanem inkább az, hogy másutt nyáron 11, télen 10 óra a kapuzárási idő. Temesváron egy órával korábban jár az éjszaka és egy órával korábban kezdődik a szegény partályok teherviselési kötelezettsége. Rossz szokás. Nem lehetne letenni róla? — Arról nem is szólva, hogy az idevelődő idegenek a korai zárás nyomán joggal tarthatnak bennünket a világ legzárkózottabb városának.

Mit hoz az őszi szezon?

ZENE

Az elmúlt idényben egyetlen erdélyi város sem dicsekedhetett olyan nagyarányú zenei programmal, mint Temesvár. Egymást érték a szimfonikus és szolokontertek, amelyeken a legjobb nevű muzikusok léptek fel. A most kezdődő zenei szezon is hasonló remek kilátásokkal indul. A kitűnő orosz zongorista, Taras Mykyscha után jön Szigeti József, a legnagyobb hegedűművészek egyike és Tamási koncertrendező az előadóművészek legnagyobbjait igéri lehozni a szezon folyamán. A zenekari hangversenyek ügyét az agilis Urliánu zeneigazgató intézi, aki a napokban megnyíló román színház zenekarával a hivatásos zenészekkel és nem utolsósorban a zenekarátok összehozott zenekarával, hatalmas programot készült lebonyolítani.

Envi hangverseny természetesen elképzelhetetlen volna a tekintélyes számú zenekar nélkül. Ők képezik a temesvári zeneélet törzsközösségét és sok közöttük az aktív muzikus. Ha egy város zenekultúrájának fokát kamarazene határozza meg, akkor így is Temesvár az első. Seholy annyi kamarazenei művelő társaság, mint nálunk. A kamaramuzsika legismertebb művelőit a következőkben sorolhatjuk fel:

Zongoristák: Kardos Magda, Freund Leo, Dobrozenszky tanárné. Hegedűsök: Tomm Béla, a nagymultu Tomm-quartett primáriusa, Brandeisz József hegedűtanár, Bayer Rudolf, Erdélyi dr., Róna dr., Fojnovics dr., Röhrich dr., Szilárd dr., Taran Emil, stb. Brácsisták: Wertheimer Jenő, Weisz Endre, Drachsler és Schlosser. Csellisták: Goriantz zenetanár, Pauck Frigyes, a zenekarátok karnagya, Biach Frigyes, Moszko Jánosné, Hoffmann Rudolf, stb.

TESTKULTURA

A modern testnevelés templomai, a tornaiskolák, gombamódra szaporodnak Temesváron. A temesvári iskolák magasképzettségű oktatókkal és szépszámu tanítvánnyal dicsekedhetnek.

Benéztünk egy röpke pillantásra a legújabb tornaiskolába, amellyel az idén szaporodott a létszám s amely rendkívül

friss és modern szellemben dolgozik. A Gimnastica, Tunner Irén és Wertheimer Bella iskolája. Tunner Irén most tért haza öt éves külföldi tanulmányutjáról, a világhírű luxemburgi Hellerau-iskola oklevélével, társnője pedig a város egyik legképzettebb és leggyakorlottabb oktatója.

A jelszó: sport és játék. Modern színvonalu, piros-kék színekben ragyogó butorzat. Hatalmas terem, közepén a nagy szőnyeg, amelyen éppen gyermektanítást látunk. Apró testek, szőke és barna fejek ritmikus mozgása hullámszik: egy új nemzedék felszabadult, bátrabb, egészségesebb életempója érzik ezeken az órákon.

Gyermek, női és férfikurzusoknak megvan a maga speciális tanrendje. Nem is olyan nagy idő választ el bennünket attól a kortól, mikor felnőttek gyerekesnek tartották tornaórákat venni. Ez a hagyományos nyárszolgárai merevség elmerült a multban: sok rossz „divat” között felvetünk egy jót is.

PIFF-PAFF-POF!

Milyen szezonról számolunk még be?

A terménypiac bőven hullatja a könyveket. Még egypár üzletágban hasonlóképpen. De ha gazdasági téren olyan vésszes a szélcsend és lanyhaság, vigasztalódjunk azzal, hogy a társadalmi élet alaposan zajlik. Viharos nézeteltérések dolgozban is alaposan megindult a szezon. Van mit beszélni a városban!

Ki meri mondani, hogy Temesvár hideg, közönyös, temperamentum nélküli város? Doktorok és bankigazgatók, színészek és kereskedősegedek, hölgyek és urai, idősebb és fiatalabb korosztály egyaránt gyakran enged szabad korabbanást indulatainak. A hadszíntér gyakorta igen előkelő helyiség. Az okok különféleké. Többnyire: cherchez le femme! Bár néha: cherchez le Monsieur!

A következmények különbözők. Néha párbaj, néha kibékülés. Különösen divat az utóbbi, ha hölgyek bridzse közben felledkeznek meg magukról...

Bővebb felvilágosítások nyerhetők a kis márványasztalkák mellett, ahol a fekete-kávé, cukrászsütemények és eredeti temesvári „duma Niagara” zuhatagja folvik végérvényesen.

A Gloria Dalegylet

most készül tízéves sikerdus működésének ünneplésére. Bemutatjuk fáradhatatlan elnökét, Takács Kálmánt, aki különben is tevékeny alakja a temesvári magyar közéletnek, valamint a Dalegylet kitűnő karmesterét, Leviczky Györgyöt, egyben a daloskerület karnagyát.

Zsidó mezőgazdasági iskola Temesváron

Általános közgazdasági szempontból is igen érdekes kezdeményezésről számolhatunk be. Temesváron megvetették az alapját egy zsidó mezőgazdasági iskolának, amelynek célja a zsidó ifjúság produktív pályára való nevelése. Vissza az anyaföldhöz!

Az iskola tanrendje a leggazdagabb elméleti és gyakorlati anyagot öleli fel. Az iskola céljaira a szervező bizottság már megvett 6 holdnyi területet a temesvári szőlőkben fekvő Petőfi-csárda közelében. Egyben megalakult az iskola irányítására hivatott, országos hírű szakemberekből álló tanácsa a következő tagokból: Szücs Pál, a Nitrogén-művek igazgatója, Deutsch Dezső, a lippai faiskola vezetője, Brück Ede dr. lugosi és Kanizsa Béla nagyszentmiklósi földbirtokosok, továbbá Szobodka Béla és Grünbaum Tibor mezőgazdászok és földbirtokosok.

Hasonló intézmény Erdélyszerte nem található.

A modern gyermeknevelés kézikönyve! Székely Béla a Te gyereked c. könyvében írja, hogy nincs rossz gyermek és nincsen bűnös gyermek! Minden ép és egészséges gyermek jónak, okosnak születik. Ha mégis rossz lesz, lélekben, szellemben más, úgy ez a nevelés hibája. Ez a könyv a csecsemőkortól kezdve tanít. Szülőknek, nevelőknek, szakembereknek nélkülözhetetlen. Ara csak 54 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A devizakereskedelem szabadabb lesz Általános lesz az árukompensáció A kontingentálás is megmarad részben Ez az új behozatali és kiviteli rezsim lényege

A belföldi kölcsön miatt elejtették a valutaprémiumok bevezetését

Bukarest, október 16

A külkereskedelemben érdekelt szervezetek és gazdasági ágak frontján lázas tevékenység folyik napok óta. Szekérelszámra készülnek a különféle emlékiratok, statisztikák, javaslatok és tanulmányok a kontingentálás mellett és ellen, a kompenzáció áldásairól és veszteséges voltáról, exportprémiumokról és valutaprémiumokról, össze-vissza, minden rendszer és áttekinthetőség nélkül.

Közben mindenütt arról beszélnek, hogy az új behozatali és kiviteli rezsim sorsa tulajdonképpen már el is döntött, mégpedig a jelek szerint a mindenható „Importörök Blokkja” által sugalmazott irányban.

és hiába tartja az UGIR éjjel-nappal a bizottsági tanácskozásokat, hiába készít félóránként új tervezeteket, azoknak talán annyi eredményük lesz, hogy a kormány nem törli el véglegesen a kontingentálási rendszert, amint azt Manolescu-Strunga miniszter kezdetben akarta és hirdette.

EPPEN A LEJSTABILITÁS HIVEI
KÖVETELIK A VALUTAPRÉMIUMOT

Tény az, hogy szinte félóránként változnak a verziók az új rendszer végleges formájáról, és senki sem tudja igazán, hogy mi lesz. Abban az egyetlen pontban mindenki egyetért, hogy az eddigi rendszer nem tartható fenn,

mert teljesen csődöt mondott, de azon túl minden semmi pozitívum. Ezt különben Victor Slăvescu pénzügyminiszter kerekén ki is jelentette az újságíróknak, akikkel közölte, hogy mindaz, ami az ipari és kereskedelmi minisztérium vezetése alatt tartott konferenciákon történt, előkészület csupán, de a most beálló héten ömaga is foglalkozni fog a kérdéssel és megoldáshoz juttatja. A másik konkrétum, helyesebben negatív bizonyosság az, hogy a Banca Națională hallani sem akar a valutaprémiáról. Ebben a kérdésben, úgy látszik, Dimitrescu bankkormányzó kategórikusan Costin Stoicescu mellé állott és frontot csinált a kormánnyal szemben.

Mit mondanak az aranystandard hivei?

A Banca Națională elutasító álláspontja a valutaprémiumok kérdésében annál érdekesebb jelenség, mert éppen az ortodox valutavédelmi körök voltak azok, amelyek helyesnek tartották ezt a megoldást. Ezek abból az elgondolásból indultak ki, hogy

a lejstabilitás kérdése fordulóponthoz jutott, mert ha a Banca Națională továbbra is az eddigi devizagazdálkodást tartaná fenn, éppen az ellenkező eredményt érné el, mint amelyet követ.

A külkereskedelem a devizahiány következtében még fokozottabban a kompenzációs rendszerre térne át, amelyben nincs szüksége devizára a feleknek, viszont a külföldi pénzfőlösegek egyre inkább igyekeznének hasznát húzni

a fekete tőzsdéből, akármilyen kockázat árán is. Azonkívül pedig a lej hivatalos és piaci értéke között állandóan emelkedő különbség olyan inflációs hangulatot teremt, amelynek a Banca Națională nem tudna sokáig ellenállni. Ezt tehát meg kell előzni és a legfontosabb feladata az illetékes tényezőknek az, hogy a legkevésbé veszélyes megoldást válasszák.

A VALUTAPRÉMIUMOK ELŐNYEI

Érdekes, hogy az aranystandard és stabilizáció legkonzervatívabb hivei hivatkoznak most Jugoszlávia példájára, ahol az exportörök a kapott devizák 60 százalékát eladják a Nemzeti Banknak, míg a másik 40 százalékot szabadon értékesíthetik a devizakereskedelemben jogosított bankok útján. Miután több ilyen bank van, verseny keletkezik köztük és így a

devizáknak rendes tőzsdéjük van, amelyen naponta változnak az árfolyamok, a kereslet és kínálat törvénye szerint. A 60 százaléknál a szerb Nemzeti Bank is többet fizet a hivatalos árfolyamnál, hogy ezáltal támogassa a jugoszláv kivitelt. Ez a többlet a valutaprémiám. Előfordulhat, hogy ez a 60 százalék nem fedezi a Nemzeti Bank szükségletét és akkor a magánbankoktól vásárolt devizát, természetesen a napi árokon, viszont ha fölöslege van, ő ad el devizát a bankoknak, napi árfolyamon. Ezzel a rendszerrel Jugoszlávia elérte, hogy a belföldi áruk változatlanok maradtak, az adókat és fizetéseket nem kellett emelni és minden maradt, ahogy a dinár aranyparitásának feladása előtt volt. Sőt a dinár aranyértéke is 35 százalékkal emelkedett 6 hét alatt, a fokozott export következtében.

Az infláció nem megoldás

Az infláció veszélyessége éppen abban van, hogy felborítja a belföldi árnál kialakult egyensúlyt, azonkívül anarchizálja az állam pénzügyeit is. Ezzel szemben a valutaprémiumnak is megvannak az infláció előnyei, mert javítja a termelők jövedelmét és megakadályozza a kivitelre kerülő áruk elértéktelenedését. És miután a valutaprémiához nem szükséges új bankjegykibocsátás, ez a jutalom kitűnő eszköz éppen az infláció ellen, olyan időkben, amikor sokan az inflációt tekintik egyetlen megoldási lehetőségnek. Eppen ezért

a lejstabilitás ortodox hivei nem helyeslik a Banca Națională merev ellenállását és exportörökben is már most bangoztatják, hogy kiviteli prémium nélkül lehetetlen a román termékeket értékesíteni, mert ezek belföldi ára a mai depresszió idején is felette áll a nemzetközi áraknak.

Ha pedig nincs export, nem lehet deviza sem és akkor az egész külkereskedelem zátonyra futhat teljesen és a lej elkerülhetetlenül lejtőre jut.

Ezzel szemben a Banca Națională és a valutaprémiumok más ellenfelei attól tartanak, hogy a kiviteli jutalom bevezetése túlságosan növelni fogja a behozatalt, mert a kereskedők, ha tudni fogják, hogy van a piacon elég deviza, korlátlanul importálni fognak, többet, mint a mennyire a piacnak szüksége van, még pedig csak azért, hogy készleteket halmozzanak fel az esetleges későbbi megszorításoktól való féltelmükben.

AZ IMPORTÖRÖK FELVERIK-E AZ ÁRAKAT?

Ez az érvelés azonban alaptalan. A kereskedőknek a devizákért való versenye nem lehet el az abszurditás határáig, mert hiszen kalkulálniuk kell a fogyasztók vásárlóképességével.

De feltéve, hogy az első időkben valóban felvernék a devizaárakat, ez éppen az import csökkenését vonná maga után, mert ha az importhoz szükséges devizákba rendkívül nagy lejjáeséseket kell majd befektetni, ez annyira megdrágítja a behozott árut,

hogy nem lesz rá vevő. És igen sok importőr nem is engedheti meg magának azt a kockázatot, hogy minden tőkéjét valutavásárlásba fektesse, hanem csak olyan árut fog behozni, amely elbírja a drága devizákat. Lehetséges, hogy a külföldi áruk dömpingárakkal igyekeznek majd elárasztani a román piacot, csak hogy konvenálni tudjanak, ez ellen azonban védekezni lehet a vámtarifával, normális árak mellett viszont nem jöhet be kelletnél több áru, mert ahhoz sok pénz kell, már pedig az idegen pénz ritka és sokba kerül. Lényegében tehát

a valutaprémiám a belföldi ipart támogatná, mert felverné a devizaárakat és ezzel megdrágítaná a külföldi árut, másfelől pedig megkönnyítené a belföldi ipar nyersanyagellátását.

AZ IMPORTÖR AKARJAK
KÖTELEZNI A BANCA NAȚIONALĂ DEVIZAELLÁTÁSÁRA

Az ipari és kereskedelmi minisztérium, legújabb hír szerint, érdekes megoldási tervet dolgozott ki a kivitel és behozatal közötti egyensúly biztosítására. Ez a tervezet látszólag igen tetszetős, de amint szakkörök állítják, gyakorlatilag nem valósítható meg. Azt kívánja ugyanis a minisztérium, hogy a jövőben

Az így megvett devizából az importőr köteles lenne a behozatali engedély kivétele előtt bizonyos százalékot átadni a Banca Națională-nak hivatalos árfolyamon. Ha a behozandó áru ipari nyersanyag, akkor 20 százalékot kell a Banca Națională-nak odaadni, ha gépek, félgyártmányokat vagy más segédanyagokat akar az ipar vagy a mezőgazdaság részére importálni, akkor a devizamennyiség 30 százalékát, elsőrendű közszükségleti cikkek importjánál 50 százalékát és nélkülözhetetlen áruk behozatala esetén 70 százalékát kelljen leadni. Ennek a devizahányadnak a Banca Naționalăra történő engedélyezése alapján az importőr bizonylatot kapna, amelynek alapján szabadon rendelkez-

csak annyit lehessen importálni, amennyit Románia előzőleg exportált, illetve az exportnak valamivel többnek kell lennie, mert a többletből eredő deviza lesz a Banca Naționalăé. De

az eddigi gyakorlattól eltérően, a tervezet szerint nem az exportöröket kell kötelezni arra, hogy devizainkasszójuk bizonyos hányadát átadják a Banca Națională-nak, mert ezt eddig sem sikerült megvalósítani, hanem az importörök legyenek kötelesek szabadforgalomban vásárolt devizáikból bizonyos százalékot eladni a Banca Națională-nak, mert különben nem hozhatják be az árujukat.

Azt, hogy mennyi devizát kell eladni, a behozandó áruk szerint kívánja a kereskedelmi minisztérium előírni. Tehát: az exportör előbb vigye ki az áruját, a devizát pedig teljes egészében eladhatja importöröknek, szabadon kialakított árfolyamon, valamely autorizált bank, vagy a Banca Națională útján, mert ezek fogják az ellenőrzés alatt eszközölt exportból eredő devizát behajtani és külön számlán az importkereskedelem rendelkezésére tartani. Az importör tehát csak a deviza vételárában alapodik meg az exportörrel, azután elmegy a Banca Naționalăhoz, vagy valamely jogosított pénzintézethez, hogy a megvett devizamennyiséget ténylegesen is átvegye a blokkolt számláról.

Mennyi devizát kellene leadni?

het az exportörrel vett deviza megmaradt része lett, de csak árubehozatali célokra. Vagyis ha valaki 100.000 lej értékű nyersanyagot akar behozni, akkor 120.000 lej értékű devizát kell vásárolnia, amelyből 20.000 lej értékű devizát átad a Banca Națională-nak, a többi viszont importárak fizetésére fordíthatja. Az egyetlen, de annál súlyosabb megszorítás az volna, hogy

az olyan államba történt exportból eredő devizákkal, ahol nincsenek devizakorlátozások, be lehet hozni árut valamely államból, a melyben szabad a devizaforgalom,

viszont a devizakorlátozásokkal dolgozó államokba történt exportból származó devizák el-

0.08 m/m.
BOROTVAPENGE

Lila borítékban, elegáns celluloid dobozban, „Energie” aranyfelirattal.

EGYEDÁRUSÍTÓ:
E. MALAMUD Bukarest, Str. Udricani 12

lenében csakis az illető államból behozott árukat lehessen fizetni.

CSAK SZABADABB IMPORT FOKOZHATJA A KIVITELT

Mint említettük, szakkörökben ezt a tervet kiviteltelenségnek találják, mert a mai helyzetben nem lehet a kivitel a behozataltól különválasztani. Nincs az az állam a világon, amely megengedné a román termékek bevitelét, mielőtt saját termékeiből nem vettek Románia importörjei. Ha Románia többet akar exportálni, ez csakis a behozatal megkönnyítése révén érhető el. Nem szabja meg tehát a kormány előre, hogy honnan lehet ezt vagy azt az árut behozni, hanem bizza ezt az exportörökre, akiknek szükségük van árra és annak érdekében, hogy azt beszerezzék, automatikusan is utat nyitnak a román termékek exportjának.

Azt a kikötést pedig, hogy a jövőben az exportör ne kapja kézhez a kivitt árujáért neki járó devizákat, hanem a Banca Națională vagy valamelyik általa feljogosított más pénzintézet hajtja be, szakkörökben teljesen abszurdumnak tartják.

Ha az export készpénzfizetés mellett történne, akkor talán lehetne szó erről, de a valóság az, hogy legtöbb esetben a román árut csak azért lehet külföldön elhelyezni, mert az exportör hitelt, részletfizetést vagy konszignációba szállít, viszont más feltételek mellett inkább más országba árut vesznek. Talán csak nem akarják arra kényszeríteni az exportöröket, hogy ezentul csakis készpénzfizetés ellenében vigyene ki árut? Ez a követelés ugyanis a román export teljes megsemmisülését jelentené.

A GYÁROSOK A KONTINGENTÁLÁS SZIGORITÁSÁT KÉRIK

De nemcsak az exportörök helytelenítik a minisztérium tervét, hanem a gyárilárosok is, a kik hallani sem akarnak a kontingentálás megszüntetéséről, amikor mindenütt magas vámfalak meredeznek a román áruk bevitelére útjában. A gyárosok a kontingentálás megszüntetését és a kiviteli prémiumok bevezetését követelik. A jelek szerint azonban a gyárosoknak ezuttal aligha fog teljesülni a kívánságuk.

Ha a kontingentálást, sokkal meghitettebb formában, a kormány talán fenn is tartja, a valutaprémiumok bevezetésének eszméjét véglegesen elejtették.

a Banca Națională kategórikus ellenállása miatt. Slăvescu pénzügyminiszter, hír szerint, kapitulált a Banca Națională azon érvelése előtt, hogy amikor a kormány belföldi kölcsönt akar felvenni, a lej aranyértékének biztosítása mellett, lehetetlen dolog ugyanakkor valutaprémiumok engedélyezésével éppen a kormánynak elismernie, hogy maga sem hisz a lej aranyértékében.

Végeredményben tehát a kérdés körüli harcok jelenlegi állásából mindössze azt a megközelítő pozitívumot lehet következtetni, hogy a devizakereskedelemben követlenül szabadabb rezsim következik, az árubehozatal alapformája a kompenzáció lesz, de ennek keretén belül bizonyos készárakat csak külön engedéllyel és csak bizonyos kontingens erejéig lesz lehet behozni. A részleteket és módokat ezen a héten fogja a kormány gazdasági bizottsága Tatarescu elnöke alatt megállapítani.

Bányai Ernő

A TEMESVÁRI TERMÉNYTŐZSDÉN
GYENGE IRÁNYZAT
AZ EGÉSZ VONALON

Torontáli buza 78-as 405—410, temesi buza 76-os 400, új tengeri 153—160, őrlőképes tengeri 175, zab 250, árpa 290—295, 50—70-es liszt zsákkal együtt 580.

SPORT

A bíró, a bíró...

Románia — Lengyelország 3:3 (1:1)

A jugoszláv Fábris bíró akadályozta meg a román csapat győzelmét — Két tizenegyesít rugtak a lengyelek Burdan hálójába Csak nyolcezer néző volt kíváncsi a válogatott találkozóra

Lemberg, október 16.

Románia válogatott csapata csak döntetlenül tudott végezni a lengyelekkel: a revéns a 0:5-ért nem sikerült! Az egybehangzó jelentések szerint a jugoszláv Fábris bíró részrehajló bíraskodása miatt alakult így az eredmény, mert a játék alapján a román csapat gólokkal jobb volt.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

Románia: Burdan — Chiroiu, Albu — Deheleanu (Sfera), Criza (Zelenak I.), Moravetz — Bindea, Kovács, Ciolac, Petea Vălcov, Dobay.

Lengyelország: Fontovicz — Martyna, Bulanov — Dziviss, Kotlarczik, Misiak — Balczer, Ciszewszki, Nawrot, Willi-movstki, Urban.

Nyelcezer néző előtt indul a játék, esőtől felázott pályán. A lengyelek támadnak. Főleg a balszélső Urban veszélyes.

A 14. percben Chiroiu gáncsol.

A bíró 11-est ítél. Martyna hátvéd a lengyelek vezetőgólját lövi. 0:1.

Két perc sem telik el az egyenlítésig.

A 16-ik percben Moravetz szabadrugásából Dobay gólt lő 1:1.

Változatos játék következik. A román csapat többször is gólhelyzetbe kerül, de a bíró kapu előtt mindig megállítja a támadást különböző cimeken. Több nemlétező lesállást is lefújt Fábris bíró.

Szünetben Savulescu szövetségi kapitány Deheleanut Sferával (I), Crizát Zelenakkal cseréli ki. A hátvéd Sfera természetesen nem felelt meg a halvesorban.

A román csapat nagy akarással játszik.

A 7-ik percben Bindea elrohan, beadását Ciolac belövi 2:1.

Most újra lengyel ostrom következik, melynek eredménye is van.

A 16-ik percben Urban egyéni akcióval kiegyenlít. 2:2.

Három perc múlva újabb 11-es Románia ellen. Ezúttal a Chiroiu kezére lőtt labdáért. A játékosok tiltakoznak, botránygyanus a hangulat, de a bíró hajthatatlan.

Martyna áll neki a labdának és ezt is könnyen beteszi. 2:3.

A bíró most több akciót állít meg tévesen. Bindea kidribli az egész lengyel védelmet, csak a kapussal áll szemben, aki felvágja, a bíró sipja hallgat. A 41-ik perc bravuros támadása hozza meg a vesztesre álló mérkőzés megmenetését.

Dobay óriási bombáját a kapus csak kiütni tudja, Dobay újra rálő és most már hálót ér a labda. 3:3.

A gól után Nawrot közepcsatárt tiszteletlen viselkedésért kiállítja a bíró. A román csapat legjobbjai Kovács, Dobay, Ciolac és Chiroiu, a lengyelektől Urban, Martyna és a halvesor.

Botrányoknak mikor lesz vége!?

A Nemzeti Bajnokság első osztályában a válogatott jegyében csak 3 mérkőzés volt

Annál nagyobb volt a „forgalom” a második osztályban, ahol botrány is akadt

Universitatea — Kinizsi 2:1 (1:0)

Kolozsvár, október 16.

Lelkes játékkal győzött a kolozsvári egyetemi csapat a Zelenak I. nélkül játszó Kinizsi ellen.

A gólsorrend:

11. perc Tabac 1:0. — Szünet után 9. perc Orza 2:0. 24. perc Zelenak II. 2:1.

Crisana — CFR 4:3 (2:0)

Bukarest, október 16.

A jó formában levő Crisana már 4:1-re vezetett, amikor a lelkesen játszó CFR finise majdnem a kiegyenlítést is meghozta.

A Crisana góljait Lakatos (2), Sztetz, Csonka, a vasutasok góljait Attila, Medve és szabadrugásból Wetzler szereztek.

Gloria CFR — AMTE 2:0 (0:0)

Arad, október 16.

Ismét botrány volt Aradon!

Dr. Tunea kiengedte kezéből a mérkőzést, a játékosok összeverekedtek a pályán, több játékost lerugtak. Szünet után a 9. percben Marianut lövi a vezetőgól. Ezután Barbu a Gloria CFR csatára fejberugja Csajkát, aki eszméletlenül terül el. A bíró kiállítja Barbut. A Gloria egyre durvább: Bugariu kapust, majd Tóth AMTE játékost rugják le. A játékosok összeverekednek. Botrányhangulat. A 25. percben Igna lövi a második gólt.

Az első osztályú Nemzeti Bajnokság állása:

1. Ripensia	5	5	1	1	17:11	7
2. Crisana	6	3	1	2	16:14	7
3. Romania	3	3	0	0	5:1	6
4. CFR	5	3	0	2	12:11	6
5. Kinizsi	5	3	0	2	17:15	6

6. NAC	4	2	1	1	6:5	5
7. Gloria CFR	5	2	1	2	11:12	5
8. Universitatea	5	2	0	3	7:7	4
9. Unirea Tricolor	5	1	2	2	11:12	4
10. Juventus	4	1	1	2	7:9	3
11. Venus	4	1	0	3	8:11	2
12. AMTE	5	0	1	4	4:14	1

MÁSODOSZTÁLY

BRASSÓ

Brasovia—Victoria Constanta 2:1 (0:1). Rég esedékes győzelmét aratta a Brasovia, bár nem egészen megérdemelten, mert mutatott játéka nem elégítette ki a nézőket.

A Brasovia kezd. A 14-ik percben István Lőrinc pontos beadását két lépésről kapu fölé fejezi. A 20-ik percben konstancai támadás. Kerekas jobbszélső labdáját Malek foghatná, de csak kiöklözi, a Victoria belső hármasához kerül, mely szép összjáték után Metsch révén megszerzi a vezetést. A Victoria lelkes iramot diktál, a Brasovia kapkodva védekezik, feltűnően sok az égbeküldött labda. Szünet után rákapcsol a Brasovia. Nagyon akar egyenlítani és ez sikerül is. Az 5-ik percben Vogel korneréből István gyönyörű bombafejést küld a kapuba. 1:1. A Brasovia most már elszántan rohamoz és önbizalma is visszatért a csapatnak. A 26. percben Tanase centerhalf tétovázik a labda továbbításával, a szemfüles Szika rástartol a labdára s 30 méterről úgy megvágja, hogy a meglepett kapus mellett a hálóban akad meg. 2:1. A nézőtér nagy az öröm. Brassóban maradt a két pont, a Brasovia elkerült a ráblázat utolsó helyéről. A Victoria minden erőfeszítése az egyenlítésre eredménytelen maradt.

PLOEST

Tricolor—ACFR 2:0 (0:0). Állandó terror, kődobálás és csendőrszuronyok jegyében lezajlott mérkőzés. A vasutas csapat több játékosán sebeket ejtettek a kövek, melyek szünet nélkül repültek a pályára. Már a 3-ik percben berontott a közönség, a CFR le akart vonulni és csak rábeszélésre folytatta a játékot. A terrorizált bíró is nyomta a brassói csapatot. A Tricolor góljait a 16-ik percben

Jonescu, szünet után a 10-ik percben Stili lőtték. Az ACFR feljelentést tesz a szövetségnél.

BUKAREST

Sportul Studentesc—Macabi 2:0 (0:0). A kapusa helyén tartalékkal játszó Macabi veresége is meglepetés.

1. csoport.

1. ACFR	4	2	1	1	5:4	5
2. Sportul Student.	2	2	0	0	5:1	4
3. Elpis	3	2	0	1	7:3	4
4. Macabi	3	2	0	1	5:3	4
5. Victoria	2	1	0	1	4:3	2
6. Tricolor	3	1	0	2	4:5	2
7. Brasovia	4	1	0	3	5:10	2
8. Prahova	3	0	1	2	4:10	1

TEMESVAR

TAC—UDR 3:1 (2:1). A csoport vezetőjének harcából az egységesebb és jobb TAC került ki győztesen.

LUGOS

Vulturii Textilă—Rovine Grivira 2:1 (0:0).

PETROZSÉNY

Jiul—AAC 8:1 (5:1).

2. csoport.

1. Jiul	4	4	0	0	21:5	8
2. TAC	4	2	1	1	16:8	5
3. UDR	5	2	0	1	12:5	4
4. Vulturii Textilă	4	2	0	2	4:11	4
5. Rovine Grivira	4	0	1	3	5:14	1
6. TMTE	0	0	0	0	0:0	0
7. Ilsa	0	0	0	0	0:0	0
8. AAC	4	0	0	4	2:17	0

NAGYBÁNYA

Phönix—Tricolor 2:0 (2:0). A helyi csapatok derbi.

NAGYVÁRAD

Törekvés—Kolozsvári AC 1:0 (1:0).

BESZTERCE

Kerámika—Nagyvárad CF 1:1 (0:0).

KOLOZSVÁR

Olympia CFR—CFR 3:1 (1:0).

Bajnoki mérkőzések

BRASSÓ

Olympia—BMTE 2:0 (1:0). Nivótlan mérkőzés. Különösen az első félidőben a BMTE többet támad, szép technikával játszik, de csatárai kapu előtt csak tologatnak. Meglepetés az Olympia gyengébb játéka. A 30. percben Ludwig fejesgóljával 1:0, szünet után a 25. percben kapu előtti kavargásból Braun beállítja a végeredményt. Bíró: Tibád Géza.

Suburbii—Victoria 3:0 (2:0). A Suburbii lelkes játékkal szerezte meg az értékes két pontot. A Victoria halvesora jó volt, de csatársora gyenge és tehetetlen. A góllövők: Cristolovean (2) és Bagoly.

Izoorul—Sparta 1:0 (1:0). Hosszúfalun. Bíró: Melchior. Feltűnően sima lefolyású szép mérkőzés. Meglepetés a Sparta szép eredménye, amely főleg a remekül védő Tóth kapus érdeme.

II. OSZTÁLY:
Botfalui Cukorgyári SC—Soimii 8:1 (3:0). Bíró: Régeni. Ezzel a mérkőzéssel a másodosztályú bajnokság őszi fordulója befejeződött. A botfaluiak kitűnő csapata pontvesztés nélkül 27:3 nagyszerű gólaránnyal fölényesen vezet. A góllövők: Ferencz (4) Zelenyák (4) illetve Zaharia (11-es). A botfalui csapat két tizenegyes mellé lőtt.

IFJUSÁGI BAJNOKI:
Olympia—BMTE 6:2 (4:0)
Sparta—Izvorul 3:1 (2:0)
Suburbii—Victoria elmaradt Rotter bíró 10 percnyi várakozás után a Suburbii javára fujja le a mérkőzést, miután a Victoria nem jelent meg.

SZÉKELYUDVARHELY

Hargita—M 11 (Medgyes) 5:1 (2:1)
TEMESVAR
Fratelia—Rapid 1:0 (0:0). Kadima—Freidorf 4:0 (3:0). Banatul—Electrica 3:2 (1:1). Hertha—Unirea 6:2 (3:0).

SEGESVAR

STV—Aquila 4:1 (1:0).

MEDGYES

Sparta—Unirea Segesvár 6:2 (3:1).

NAGYSZEBEN

CFR—Amatőr 2:0 (1:0).

ARAD

Hakoah—Tricolor 0:0. Soimii—Juventus 2:1 (1:0). ATE—Unirea 6:0 (4:0). Transsylvania—Alimentatia 6:1 (1:1). Olympia—Egyetértés 3:0 (2:0).

NAGYKAROLY

Victoria—Törekvés 5:0 (0:0).

Barátságos mérkőzések

SEPSISZENTGYÖRGY

SMTE—Ioria 1:0 (1:0). A 3. percben eléri már a győztes gólt az SMTE. Gerő révén és az Ivria lelkes és szép játékkal sem tud egyenlítani, bár a győzelmet is

3. csoport.

1. Phönix	4	4	0	0	13:4	8
2. Tricolor	4	2	1	1	10:5	5
3. Törekvés	4	2	1	1	8:7	5
4. Olympia CFR	3	1	0	2	8:8	2
5. CFR Kolozsvár	3	1	0	2	4:7	2
6. CFR Nagyv.	1	0	1	0	1:1	1
7. Kerámika	4	0	1	3	4:11	1
8. KAC	1	0	0	1	0:1	0

MAROSVÁSARHELY

Mures—Sticla 2:0 (0:0)

MEDGYES

Vitrometan—HTV 4:2 (1:2).

GYULAFEHÉRVÁR

Unirea—Soimii 5:0 (2:0)

NAGYSZEBEN

Piskii CFR—NSE 4:1 (4:1)

4. csoport.

1. Mures	4	3	1	0	9:5	7
2. Unirea	4	3	0	1	10:2	6
3. Sticla	4	2	1	2	10:6	5
4. Piskii CFR	2	1	0	1	5:3	2
5. HTV	2	1	0	1	4:5	2
6. Soimii	4	0	2	2	4:10	2
7. Vitrometan	4	1	0	3	4:10	2
8. NSE	4	0	2	2	4:11	2

GALAC

DVA—Unirea CFR Pascani 3:2 (2:0).

KISENEV

Sporting—Franco Romana 2:2 (2:0).

BACAU

Textila—Stadiu Bacaoan 3:1 (2:1)

CSERNOVIC

Dacia Unirea—Jahn 3:0 (1:0)

5. csoport.

1. Dacia Unirea	4	4	0	0	11:1	8
2. Textila	5	2	0	1	5:5	4
3. DVA	3	2	0	1	8:8	4
4. Sporting	3	1	1	1	6:4	3
5. Jahn	3	1	0	2	4:5	2
6. Franco Romana	1	0	1	0	2:2	1
7. CFR	1	0	0	1	2:3	0
8. Stad. Bacau	4	0	0	4	5:15	0

megérdemelte volna. Az SMTE kapusa és Gerő, az Ivriából Rákossi, Horovitz és Weiszfeiler tünnek ki.

NAGYVÁRAD

NAC—Haggibbor 3:0 (0:0).

Egy félidőig nagyszerűen ellenállott a Haggibbor a tartalékos NAC ostromainak, de azután nem bírta az iramot. Juhász, Bodola és Dávid a góllövők.

TORDA

Romania—Aries 2:2 (1:0). Az Aries pályaaató mérkőzése. A Romania csapatának tordai játékosai otthoni csapatukban játszottak: ez a magyarázata a döntetlennek.

SZAMOSUJVAR

Spárta—Kolozsvári Vízművek 7:1 (2:0)

GYERGYÓSZENTMIKLÓS

GySE—Székelyudvarhelyi Astra 3:1 (1:1).

BRASSÓ

Brasovia kombinált—Venus 10:0 (2:0).

Román Kupa

SZATMAR

Marosvásárhelyi SE—Törekvés 3:1 (0:1)

TEMESVAR

Ilsa—RMTE 5:0 (1:0)

ZSOMBOLYA

TMTE—ZsSE 2:1 (1:1).

Svájc első pontját szerezte — az Európa Kupában:

Svájc—Csehszlovákia 2:2 (2:1)

Genf, október 15.

Az Európa Kupa mérkőzések meglepetése: Svájc döntetlenül harcolt ki a csehekkel, sőt még a csehszlovák csapat örvezhett, hogy így megszűnt a játékot. Csehszlovákia már nem szólhat bele a végküzdelembel!

18 ezer néző. Kielholt (2) a svájci, Nedjedly (2) a csehek gólszerzői. Patzelt cseh kapus súlyos térd sérülést szenvedett.

Az Európa Kupa állása:

1. Olaszország	5	4	0	0	13:6	8
2. Magyarország	4	2	1	1	8:4	5
3. Ausztria	4	2	1	1	10:9	5
4. Csehszlovákia	4	0	3	1	6:8	5
5. Svájc	5	0	1	4	6:16	1

A MOSZKVAI FUTBALLVÁLOGATOTT KÉTSZÁMJEYÜ GYŐZELME PRÁGÁBAN

Moszkva—Prágai munkásválogatott 17:0 (7:0). A csehszlovák turán levő szovjet sportolók futbalcsapata szenzációs játékot mutatott be. A szovjet futballistáknak meglepően nagy technikai és taktikai tudása van. Valószínű, hogy a cseh válogatottal is megmérkőznek.

Öz. Sárossy Lajosné szül. Kovács Róza és gyermekei: Ernő, Erzsike, Ödön, menyei: szül. Orghidan Lucia és szül. Andrásovsky Lilly, veje Popoviciu Mircea, valamint unokái: Erna, Fritzuka, Lucia, Margit és Lacika — szomorú, de az Ur isten akaratában megnyugvó szívvel jelentik, hogy a szerető férfi, gondos apa és gyöngéd nagypapa: a legjobb ember

CSIKTAPLOCAI SÁROSSY LAJOS SZÜCSMESTER,

a brassói róm. kat. Egyházközség v. tanácsosa, a Brassói Magyar Polgári Kör elnöke, az Ipartestület v. elnöke, a Szücsipartársulat és a Székely Társaság diszelnöke, a Magyar Párt b. elnöke, a Magyar Dalárda örökös tiszteletbeli tagja, évek során át városi tanácslag és még számos egyesület tagja

életének 78 ik és példás házasságának 51 ik esztendejében keresztényi türelemmel viselt hosszas betegség után, a betegek szentségével megerősítve, 1934 október hó 14 én, halhatatlan lelkét visszaadta Teremtőjének.

Drága halottunk kihűlt testét 1934 október 16 án, kedden délután 4 órakor kísérik ki a gyászházból végső nyugalma helyére, a bolonyai róm. kat. temetőben levő családi sírboltba.

Lelkiudvéért az engesztelő szentmise áldozatot f. hó 17-én, szerdán délelőtt 1/29 órakor mutatjuk be a plébánia templomban. Útja a jók és igazak útja, élete a családjáért és embertársaiért hittel és szeretettel önfeláldozó munkának élete volt. Ezért alázatos bizalommal állhat meg az Úr színe előtt. Az örök viszontlátás reményében bucsuzunk el Tőle.

NYUGODJÉK BÉKÉBEN!

Minden külön értesítés helyett.

A Hungária leadott egy pontot, a Bocskai nagyon elkapta az Attilát

— ez a magyar profibajnokság eseménye

Budapest, október 16.

Ferencváros—III. kerület 3:1 (2:0). A III. kerület olyan durván játszott, hogy a közönség felháborodása majdnem botrányban tört ki. Mindjárt a játék elején Lutz kiméletlen kegyetlenséggel megy neki Moórénak, aki visszarugja, a bírő mindkét középfedezetet kiállítja. A két csonka csapat küzdelméből a nyugodtabb és jobb Ferencváros került ki győztesen. A 3. percben Sárosi, majd Kovács (8. perc) lövi az első félidő két gólját. A második félidőben a 7. percben Vig fejel gólt 2:1. A kerületiek szorongatják a Ferencvárost, amely csak a 40. percben biztosítja be a győzelmet Toldi fejesgóljával.

Budai 11—Hungária 1:1 (1:0). Meglepően jól játszott a Budai. A 8. percben Röck lefut és hálóba lövi a labdát. Az első félidőben szorongatja is a Hungáriát. A második félidőben a budaiak nem bírák a magukdiktálta iramot. A 28. percben Turay egyenlít.

Ujpest—Soroksár 3:0 (0:0). Az első félidőben lekesen tartja magát, de a második félidőben az Ujpest döntő fölénybe került. A gólsorrend: 3. perc Avar 11-es, 26. perc Jávör, 33. perc Avar.

Phöbus—Kispest 3:3 (2:1). A gólok ebben a sorrendben estek: 3. P. Szabó 1:0.

20. Nemes tizenegyes 1:1. — 22. Solti 2:1 — szünet után 1. perc Nemes 2:2. — 11. Béki 3:2. — 38. Nemes 3:3.

DEBRECEN

Bocskai—Attila 8:0 (3:0). A Bocskai teljes csatársora kénye-kedve szerint győzött a fáradtnak látszó Attila ellen. 20. Návai, 25. Markos, 38. Teleki, második félidő 4. Návai, 8. és 18. Teleki 25. és 32. Návai

SZEGED

Szeged—Somogy 2:1 (0:0). Sivár mérkőzés.

A magyar profibajnokság állása:

1. Hungária	6	3	2	1	20:7	8
2. Ferencváros	5	4	0	1	16:8	8
3. Ujpest	5	2	3	0	15:1	7
4. Bocskai	4	2	2	0	15:4	6
5. Kispest	5	2	2	1	10:10	6
6. Attila	5	2	1	1	8:17	5
7. Budai 11	5	1	2	2	12:11	4
8. III. kerület	5	1	2	2	7:9	4
9. Phöbus	4	1	2	1	9:12	4
10. Szeged	5	1	1	3	5:9	3
11. Soroksár	5	1	1	3	5:13	3
12. Somogy	6	0	2	4	6:26	2

BÉCS

Vienna—FC Wien 3:1. Rapid—Wacker 7:5. Admira—Libertas 3:3. Floridsdorf—WAC 2:1. Hakoah—Favoritner 1:1.

Kézilabda

BÉCS

Ausztria—Magyarország 13:3 (7:1). A magyar kézilabda válogatott súlyos veresége.

Gyepgokki

BÉCS

Magyarország—Ausztria 2:2 (2:1) A férfiscapat mérkőzése.

Ausztria—Magyarország 3:0 (1:0). Hölgyválogatott.

Tenisz

PARIS—BUKAREST 7:2.

— így áll a két város közötti teniszmérkőzés. Az újabb eredmények:

Morpurgo—Legeay 4:6, 8:6, 6:2, Bonte—Botez 6:1, 2:6, 6:2, Legeay. Bonte—Réti, Hamburger 6:1, 6:2, 6:4. Legeay—Schmidt 6:4, 6:2. Legeay, Bonte—Morpurgo, Muray 6:4, 6:1, 6:3. Morpurgo — 6:4, 7:5.

PARIS

Franciaország—Anglia 8:7 Fedettpályamérkőzés. A legizgalmasabb játék a Borotra—Austin mérkőzés volt. A francia győzött 4:6, 8:6, 6:4 arányban.

Atlétika

200 MÉTEREN SZENZACIÓS HÖLGY-VILÁGREKORDOT FUTOTT A LENGYEL WALASIEVICZ

aki jelenleg Japánban turázik. 23.8 mp-es ideje remek világrekord. A régi rekordot is ő tartotta 24.1 mp-el.

A BEAC budapesti országos versenyének legjobb eredménye Várszegi 67:30 méteres gerelyvetése.

Kerékpár

36.248 kilométerrel új román órarekordot javított Brailában Dinu Stefan csendőr.

Ökölvívás

VARSO

Lengyelország—Csehszlovákia 11:5. Közép-európa Kupa mérkőzés.

Torna

Budapesten próbaversenyt rendeztek, melyet az összetett számokban Pelle nyert meg 195.4 ponttal 2. Péter 192.8 p. 3. Tóth Debrecen 187.9 p. 4. Hegedűs, 5. Sárkány.

A „lád” a temesvári sportéletben

Kénytelenek vagyunk kikölesölnözní ezt a pótolhatatlan és lefordíthatatlan „lád” zsargon-kifejezést az Ojságtól, a népszerű budapesti élelaptól. Elvégre az alantiek igazán vicclap hasábjaira kívánczoknak...

Nos, az elmúlt hetekben történt, hogy egyik elsőosztályú futbalcsapatunk izmoslábú játékosát elcsábították. Az elcsábításnak férfiakkal is megvannak a maga következményei. Ez esetben egy édes kicsi igazolólapocskát látott napvilágot, egy másik elsőosztályú klub nevére. A születési költségek beavatottak szerint háromezer lejre rugtak, amit rokonszenves labdarúgónk egy pompás kerékpárban fektetett.

Mikor azonban az eltévelyedett fiúcska a súlyos következményekkel járó pástoróráról hazakerült, mamája, akarjuk mondani intézője előszedte és alapos kukiprédikációt tartott neki a szülői ház, akarjuk mondani a nevelő egyesület iránti köteles szeretetről és ragaszkodásról. A csapodár fiatal végül könnyek között vallotta be, hogy őt a kerékpárral elcsábították és bűnbánóan aláírt egy levelezőlapot, amely szerint már nem óhajtja átigazolását a Fötöcöből a Tömöcöbe. A levelezőlapot az intéző villámgyorsan továbbította a futbalszövetség címére.

Most már szent volt a béke és — megmaradt a kerékpár is! Utóbbi azonban nem sokáig, mert a másik egyesület egyik diplomáciai ügyvivője felkereste a futballista szülői házat, olyankor, mikor a fiatalember távol volt s a fiú megbízására hivatkozva, elkérte a kerékpárt. A mama, nyilván nem lévén járatos a magas diplomácia cselofogásaiban, jóhiszeműen oda is adta. Volt kerékpár, nincs kerékpár.

A kétkerekű jószág azonban elválaszthatatlanul hozzánőtt futballistánk szívéhez. Ismét felkereste a másik egyesület s nem bírván ellenállni a kerékpár utáni olthatatlan vágyának, most már olyan értelmű nyilatkozatot írt alá, hogy az átigazolást visszavonó lap nem létezik, nem is írta alá. Ez az írás is gyorspostával indult a szövetséghez. Ekkor diadalmasan újra birtokába vette kerékpárját, visszament anyaegyesülete intézőjéhez és bevallotta, hogy a kerékpár kedvéért aláírt egy hamis nyilatkozatot.

Nem kell tovább részletezni a bonyodalmakat. A legutóbbi Höfer-jelentés szerint a játékos még mindig régi egyesületében van és boldog életet él kerékpárjával, amelyre most már nagyon vigyáz. Mindenesetre újabb fordulatok sincsenek kizárva.

Hát ez a „lád” a temesvári sportéletben.

Szerkesztői üzenetek

D. Bálint, Marosvásárhely. A brassói cég, amely után érdeklődik, évekkel ezelőtt megszűnt.

36—15—26 sz. előfizető, Torda. Szeptember 30. után átnéztük a lappéldányokat, de úgy látszik, nem kaptunk tudósítást a kongresszusról. A kért információt tehát más úton szerezzük meg és juttatjuk el önhöz ugyanezen jellege alatt.

L. József színész, Nagybánya. Mielőtt az ügygel foglalkoznánk, Nagyváradon küssé utánajárunk a dolognak. Addig is szíves türelmét kérjük.

„Ösz”. Megadjuk nagyváradi munkatársunk címét: Gábor István, Nagyvárad, Rimanóczy-u. 12. Szíveskedjék kérését megújítva válaszbélyeges levélben hozzá fordulni.

64—12—373 sz. előfizető, Nagyvárad. Szíveskedjék válaszbélyeges levelet küldeni, hogy a részletes felvilágosítást megadhassuk. Levélben jelezze újra, hogy miről van szó.

B. Gyula, Medgyes. Kéziratát szíveskedjék beküldeni. Majd megbiráljuk és megmondjuk tudjuk-e használni, vagy pedig nem. Mindenesetre kíváncsiak vagyunk rá.

Z. László, Mezőbánd. Nagyon szívesen utánanéznék a dolognak, de elmulasztot-

ta közölni, hogy attól a temesvári bankháztól milyen állami kötvényeket vásárolt. Így vaktában igazán nem mondhatunk véleményt. Szíveskedjék tehát újra megírni, hogy milyen kötvények sorára kíváncsi.

Sz. Árpád, Borossebes. A régi magyar postatakarékbetétek sorsáról még mindig nem történt meg a döntés. Megvan ugyan az egyezmény Románia és Magyarország között, de a betétek kifizetése még mindig késik. Amikor időszerű lesz, akkor mi is hírt adunk róla.

M. Gábor, Gyergyószentmiklós. Magyar Vöröskereszt és Bazilika sorsjegye már teljesen értéktelen. Olasz sorsjegyeire később kap üzenetet.

B. L., Máramarosziget. Hozzájárulását nem közölhetjük, mert nem csinálhatunk reklámot ebben a formában semmiféle üzleti jellegű vállalkozásnak. A Fajstajn-féle intézet pedig ilyen, bár nem vitatjuk, hogy üdvös és fenkölt a célkitűzése. Egyébként magának az eszperantó nemzetközi segédnyelvnek mi is lelkes hívei és őszinte támogatói vagyunk s ha az eszperantó sajtóból igazán közérdekű, ismeretterjesztő s általában értékes fordításokat küld be, azoknak alkalomadtán, kötelezettség és díjazás nélkül, készséggel helyet adunk. Beküldendő írásainak azonban gondosabbnak kell lenniük ennél a hozzájárulásnál.

ÁBEL AMERIKÁBAN

REGENY

Irtá: TAMÁSI ARON

Mingyárt gondoltam, hogy ez dollárt jelenthet, de egyuttal talán azt is, hogy mind törvényes ár, amiből alkudni nem lehet. Nagy örömmel nyultam a zsebembe, hogy kivegyem azt a husz dollárt, amit egy darabban Madarász adott volt nekem, amiért az amerikai zászlót olyan bátrán kifizettem volt a hargitai fenyőfára. Megvolt gyűrődés nélkül a pénz és nyugtalanul kacagott szembe velem, hogy visszahoztam a hazájába. S ha már kivettem e ilyen nyuchatatlan is volt, azt gondoltam, hogy végleg hazaeresztek belőle valamennyit, vagyis vásárolni fogok. Újból átvizsgáltam a kirakatot és nagy örömmel állapítottam meg, hogy husz dollár itt is nagy pénz, mivel ötért jó kalapot akartak adni a háromért jó inget. Kalapom és ingem volt azonban s így valami egyéb szükséges dolgot kellett keresnem. Végre abban állapodtam meg, hogy nadrágszíjat fogok vásárolni, mert a hajón a nagy betegség miatt úgy lefogytam volt, hogy a nadrágom folytonosan le akart suvadni.

— No, most lesz, ami nem volt! — mondtam magamban és beléptem a boltba. Ott a kuffert letettem a földre, a kalapot levettem a fejemről, majd a kabátomat kigomboltam s úgy két lépésnyi távolságban a tulajdonos felé fordultam, hogy jól láthasson engem. Akkor a hasamot behúztam, mire a nadrágom úgy lefutott, hogy a csipőmon is alulkerült egy kicsit. Nagy nyugalommal és szónéklül nézte, hogy vajjon mit akarhatok itt eljátszani, de amikor láttam, hogy kitálalásból soha meg nem élne, megmutattam a derekamra, hogy nadrág-szíjra kéne nekem. Ezt már nagyon jól megértette és mingyárt ki is rakott a pultra ötöt, mind különbözőt. Kettő szürkészínű volt, kettő sárga és az ötödik barna, mint a kávé. Ennek a kávészínűnek egy ezüst táblácska volt elől a csattja felett, s az ezüst táblácskának a mezejébe pedig egy férfiúnak az arcképe volt belevésve. Mivel a kép olyan bátor és igazi embert mutatott, amilyen én is szerettem volna lenni, úgy megszerettem mingyárt ezt a szíjjat, hogy nem is kérdeztem az árát, hanem a derekamra kötöttem. Akkor odadtam a huszdolláros boltosnak s amit visszaadott belőle, azt

megszámolás nélkül a zsebembe tettem. Közben azon gondolkodtam, hogy valamiképpen kitudakoljam, vajjon kit ábrázol ez a kép. Ahogy eszembe jutott a szükséges három szó, hamar összeraktam, aztán az ezüst csattira mutattam a hasamon és így szóltam:

— Ki ez?

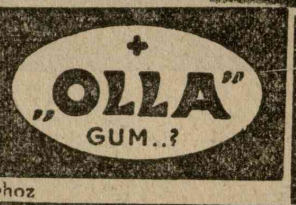
— Washington! — mondta a boltos.

Ennél többet sem ő, sem pedig én nem szoltunk. Csak amikor künn voltam és megindultam ismét felfelé az utcán, akkor ismétlem néhányszor Washington, nehogy elfelejtsem. Már elég sokáig mehettem, amikor eszembe jutott, hogy ez a cípekedés semmiféle célhoz nem fog vezetni engem, hiszen ugyanezt látom végig, amit az első percekben láttam. Azon kezdtem gondolkozni, hogy most már valahogy Kelemen Gáspár bácsihoz kéne mennem. De hogyan! Ezt ki mondaná meg nekem! Ismét megálltam és elévettem a cédulát, amire rá volt írva a cím: 271 First Avenue. Körülnéztem, hogy nem látok-e rendőrt legalább, aki nek az orra alá dugjam a cédulát. De hire sem volt a rendőrnök sehol! Akkor ismét körülnéztem s hát éppen egy olyan Hotel előtt állok, amely a bátor tengerészhez volt címezve. A Hotelekkel már elég ismeretes voltam s így a bójárhoz léptem hogy egy cseppet azon békéltsek, hátha valami biztatót látnék! Ez a bójárat mingyárt egy csarnokba vezetett, ahol kicsi asztalok álltak. Az egyik asztalnál három ember üldögélt, két szőke és egy barna. A szőkének kemény szalmakalap volt a fején, a barna pedig kalap nélkül és a jobb tenyerébe könyökölve ült. Borzasztó széles vállai voltak és nagy, erős feje, melyről a fültre csapódott egyikfelől a haj. Az orra egy kicsit lefelé nyult, mintha kérdezeni akart volna valamit a szájtól, melyet bajusz sem védett, hanem bátrán hallgatott. A két szőke előtt semmi sem volt az asztalon, de a barna előtt ott állott egy üveg, félleg valami piros itallal, melyet veres bornak kellett gyanítanom.

Már javában néztem és figyeltem őket s éppen furcsállani akartam, hogy egy szót sem szólnak egymáshoz, de akkor mintha ezt mondta volna az egyik szőke:

— Ne busulj, Miklós!

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utánszókat ajánlanak. Uta-sítsa vissza ragaszkodjék az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz

Jobban kihegyeztem a fületem s a következő pillanatban már jól és biztosan hallottam, amint az erős barna fiú így válaszolt:

— Busul a tót Isten.

Egyszerre előtört a forróság és olyan bolond lettem, hogy nem tudtam, mit csináljak: nagyot kiáltok-e, vagy pedig odafussak és megmondom, hogy én is magyar vagyok! Mindenképpen magyar szót szerettem volna kirohantani magamból, mert úgy éreztem, hogy nem is az erős barna fiú szavát hallottam, hanem arkangyal trombitált és attól a trombitálástól egyszerre feltámadt hallottaimból a magyar szó!

Pillanatok alatt úgy kifutott belőlem a hátraszorító jámborság és a felfogódott csendes testvérség, hogy egyenesen bementem a csarnokba, letettem keményen a katolikus kuffert, leültem egy szabad asztalhoz és rácsaptam magyarosan:

— Veres bort ide! — parancsoltam.

Egyszerre felém fordult a két szőke, de különösen a nagy, erős barna. S késedelem nélkül megjelent a tulajdonos is, aki mogorván így szólt:

— What do you want, vagyis, hogy mit akarok?

Felnéztem reá és azt mondtam:

Ha vatta van a füliben, vegye ki! S nekem hozzon egy olyan üveg veresbort, amilyen azon a másik asztalon van!

A tulajdonos kurtán, de gyilkoson lövette reám a szemét, majd átaltekintett a három magyarhoz. Nem volt azonban nagy szükség arra, hogy átaltekintsen, mert abban a percben már ott állott mellettem az erős barna fiú, puhán a buksi fejemre tette nagy tenyerit és azt mondta:

— Kedves kölyök vagy, de mit akarsz?

— Hármát akarok — feleltem neki.

— Először megmutatni, hogy nem vagyok kölyök! Másodsor, hogy maga üljön le ide mellém! Harmadsor pedig, hogy ez a csapáros hozzon nekem egy üveg veresbort, amit ketten igyunk meg! (Folyt. köv.)

Nyitlér *)

Ifj. Soós István baráta lakos, aki az udvarhelyi kat. gimnázium VII. osztályát végezte, szüleit a legmeggrázóbb módon bántotta, miért a családból kitagadom és érette sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget nem vállalok.

Baraolt, 1934. okt. 10.

Id. Soós István
vendéglős

* Ezen rovat alatt közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb az évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.— LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Képviseletet

keresek Marostorda megyére, esetleg bizományi ierakat kezelését vállalom, megfelelő garanciával rendelkezem. Szíves ajánlatok e lap fő-művei fiók-kiadói hivatához „Képviselet” jellege alatt intézendők.

Atulirottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a legjobb édesapa, após és rokon

Nemecsek Károly

bádogos-mester

életének 62-ik évében f. hó 14-én hajnalban hosszas szenvedés után visszatért Teremtőjéhez. Drága halottunk hült tetemét f. hó 16-án d. u. 3 órakor fogjuk a gyászháztól, We ss Mihály-utca 11. szám alól a bolonyai róm. kat. temetőbe örök nyugalomra kíserni. Lelkiudvért az engesztelő szentmiséldozat f. hó 17-én reggel 1/23 órakor lesz az egek Urának bemutatva.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Brassó, 1934 október 15.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismétlése esetén 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Veszek 5 HP. erős, 110 volt, 3 fázisu váltóáramra villany-motort. Batár Géza, Sumuleu-Duc. 15552

Libella-tejfelezőt és Melichar vetőgépet hozunk forgalomba. Engel-Bank Brassó Weiss Mihály-utca 29. 15387

Lóheremagot legmagasabb áron veszünk, ármegállapítás-hoz minta szükséges. Engel-Bank Brassó, Weiss Mihály-utca 29. 15388

Dinamógépet vennék, mely 25—30 huzsonötös égőt megvilágít. Bálint Manó Tálloara jud. Odorheiu. 15563

Mesterhegedű jutányosan eladó. Dr. Berkovits ügyvéd-iroda Brassó Str. Reg. Carol 50. 15569

135 hektóliter őraltalmu kifogástalan tartány eladó Feuerstein Mórán Dicioant-martinban. 15573

Allást nyer

Fogtechnikus társat keresek 50.000 lej tőkével Bucurestiben nyitandó rendelőhöz. Cím 50 ezer“ jellegre a kiadói hivatál- 15551

Szerényigényű, csinos, 25-30 év körüli, háztartásban per-

fekt, intelligensebb minden házvezetőnő keres vidékre magános ur. Fényképes ajánlatokat „Megbízható” jelleggel a brassói kiadói hivatal továbbít. 15574

Allást keres

Egy szegény özv. asszony alkalmazást keres. Ért gyermekgondozáshoz, de elvállal a háztartáshoz tartozó bármily munkát. Bővebbet 15506 szám alatt a „Brassói Lapok” kiadói hivatalában. 15506

Perfekt német-magyar gyors- és gépiró, gimnáziumi érettségivel, némi román, francia, angol tudással állást keres. Havas Márta Aleqd. 15558

Vegyes

Vendéglőhelyiség lakással — hely raktárnak is megfelel — kiadó. Rapid Garage, Brassó, Uzdoda-u. 9. 15535

Bukarest

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel 12—2, 5—8-ig, Vasárnap 9—10-ig. Bukarest, Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon: 3/34—11.

Finom bécsi konyha, mindenemű diétás étrendek orvosi előírás szerint, mérsékelt árak. Kemény, București, Piața Rosetti 2. Telefon 4-12-25. 21045-b

Kiadó azonnalra az Impe-riál szálloda alatt étterem-kávéház-bár részére helyiség, be-árat az utcáról és szállodából. Érdeklődni az Imperial szálloda igazgatójánál. 21066-b

Kiadó teljesen különbejáratu csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használattal, erdélyi uricsaládnál, jutányos áron. Strada 11 Junie 68. II. emelet. 21067-b

Jobb uriembernek kiadó komfortos, különbejáratu butorozott szoba, Tribunal közelében. (Calea Rahovei) Cím a bukaresti kiadóban. 21068-b

ARANYAT, aranyfogat (koronát) továbbá ezüst pénzérme-eket vásárolok. Eskenázy Str. Zarafi 12. (Prin Lipsani) 21069-b

Keresek románul beszélő ki-futót. Jelentkezni „Luxor” Bu-karest Calea Victoriei 50. Pa-sajul Imobiliár. 21057-b

„Lombard” Str. Sf. Jonică 11. legmagasabb áron vásárol aranyat és mindenemű ék-szert. Pénzt folyósít azonnal előnyösen bármire. 21063-b

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla